

СТАРТ

ИЛЮСТРОВАН
СПОРТЕН
СЕДМИЧНИК

Брой 12 • 12 август 1971 • 25 страни

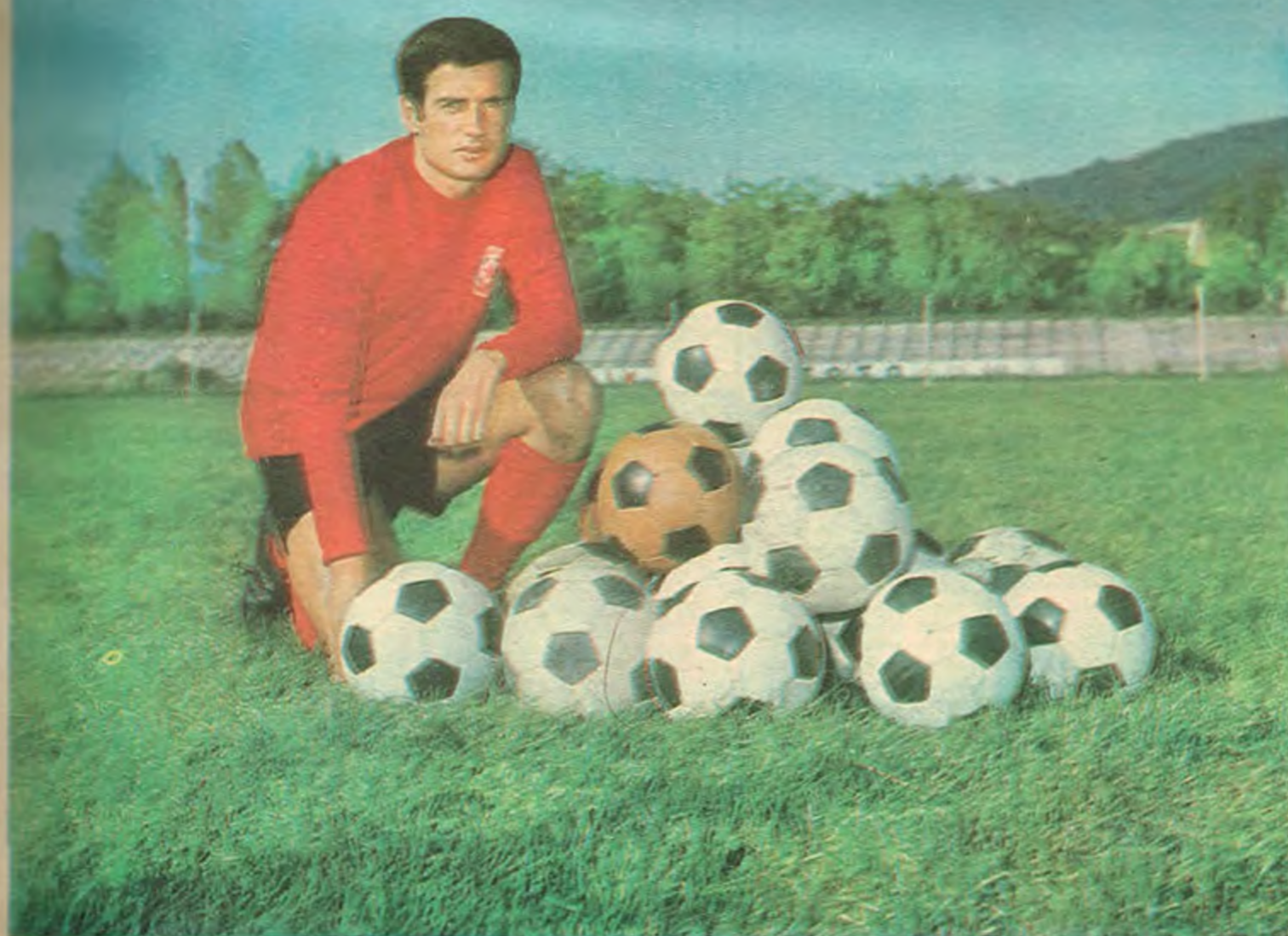
Издание на ЦС на БСФС



В «А» РФГ

БОРБАТА ЗАПОЧВА

ГОЛМАЙСТОРЪТ
ДИМИТЪР
ЯКИМОВ



СЛЕД 17 ДНИ
В СОФИЯ ЗАПОЧВА
СВЕТОВНОТО
ПЪРВЕНСТВО
ПО БОРБА

СТР. 7



В ХЕЛЗИНКИ —
БУКЕТ
ОТ ЗВЕЗДИ

ЧЕТЕТЕ НА СТР. 3



НАЙ-СТАРИЯТ
ШАМПИОНАТ
В СВЕТА

ЧЕТЕТЕ НА СТР. 13

Спортът осмисля лагерните дни

ака започва всеки ден в студентска почивна станция край с. Равда, Бургаско: след упражнението на брега [снимка 1] множеството се разпада на малки групички и спортният ден продължава с плуване, бягане и игри. След закуската времето обяд е отредено за обучение по плуване. Спираме при възпитателницата ВМИ — София. Те не са съвсем начинаещи плувци, но въпреки това с усърдие изпълняват „сухите“ упражнения под ръководството на преподавателката Л. Милорадова [снимка 2]. Недалеч от тях момичетата от Софийския университет са не „на вода“: първите упражнения адъхват увереност, отстраняват точностите в движенията [снимка 3].



мислените и полезни занимания е много по-полезен и интересен. Опасенията от някакъв строг режим от давна се разсеяха. Разбира се, интересният живот много зависи от преподавателя, от наличните съоръжения, уреди и пособия.

И. Йорданова, баскетболистка от СУ, добавя: „Била съм и на други лагери, но тук всеки има възможност да се занимава според своя вкус. Искам да се науча добре да плувам, да гребя. Надявам се, че ще успея.“

МНП студентските почивни станции да се превърнат в спортно-оздравителни и плувни лагери, намерила разбиране и подкрепа в отдел „Почивки“ (началник В. Чобанов) и у ръководството на министерството, е вече реалност. Предимството на такъв отдих е неоспоримо. Направеното в Равда е добро начало и хубав пример, но почивното дело сред студентите е комплексен проблем, чието решение тепърва предстои.

На първо място са броят, стронтел

Наред с плуването се водят занимания по гребане и по ветроходство, студентите получават познания по водно спасяване. Една приятна знаменка за тази година са водните ски. От базата на ВИММЕСС в Русе са докарани скутер, ски и други необходими съоръжения. Русенският студент Сп. Спасов демонстрира уменията си пред своите колеги [снимка 4]. Идва ред за гребане и



бъдещите инженери се настаняват в аловете.

Отминава още един горещ лагерен ден, за да стори място на прохладната вечер — време за игри и веселие. Футбол на малки вратички [снимка 5], волейбол, баскетбол, хореография и танци.

В непринудени разговори студентите споделиха задоволството си от организираната почивка в базата на спортно-оздравителния и плувен лагер. Четаъртокурсникът В. Найденов от СУ, който и по-рано е почивал тук, каза: „Разликата от миналите години е огромна. Тогава дори за храна трудно се събиряхме. За мен (и за моите колеги) този отдих с ос-

През миналата смяна повече от 120 студентки и студенти от Пловдив, Велико Търново, София, Варна и Свищов са осъществили мечтата на Ива. В тази смяна има повече места за профилираните групи по плуване. Наред с тях почиват и други студенти — спортисти от цялата страна. Под ръководството на десет преподаватели от катедрите по физическо възпитание те прекарват тук приятни дни.

ЦЕЛЕСЪОБРАЗНО БИ БИЛО...

Идеята на някогашния сектор по физическо възпитание и на методическото обединение по плуване при



ството и типът на станциите. Сега край водни площи [главно на палатки] могат да почиват едва 5 процента от студентите. Съществено увеличение на местата скоро не се предвижда, а броят на студентите расте... От значение е и структурата на лагерите, организацията и формата на заниманията в тях и свързаното с това оборудване с необходимите спортни съоръжения, съдове и пособия. Трябва да се мисли за хранителния режим, за студентското самоуправление, за по-продължителното използване, поддържането и ремонта на станциите. И за още много други неща...

Тези въпроси очевидно не биха могли да се решат само със силите на дирекцията за стопанска и битова дейност (или органа, който ще се занимава с тях при Държавния комитет за наука, технически прогрес и висше образование). Целесъобразно би било да се разработи комплексна програма за изграждането и организацията на студентските лагери. Това ще създаде условия за културен и осмислен отдих, за укрепване здравето и физическата дее способност на студентите.

ТОВА СЕ СЛУЧИ...

ПРЕДИ ДЕСЕТ ГОДИНИ (13 август) Васил Капсъзов стана европейски шампион на халки в Люксембург. Сред 39-те най-добри гимнастици в Европа от 22 страни в многобой той се класира на девето място, а Никола Проданов — на десето.

ПРЕДИ 25 ГОДИНИ за първи път след деветосептемврийската победа гостува в СССР българският футболен първенец „Локомотив“ (Сф). Нашите футболисти се представиха много добре срещу считаните тогава за едни от най-силни в света съветски футболисти. В първата среща „Локомотив“ загуби от „Торпедо“ (Москва) с 0:1, във втората победи „Трактор“ (Волгоград) с 4:2, а в третата загуби от „Динамо“ (Ленинград) с 1:3. Дерби мачът между първенците на двете братски страни „Динамо“ (Москва) и „Локомотив“ завърши наравно — 3:3. Два гола отбеляза Божков, а Милев — един. Вратата на динамовци се пазеше от прочутия Хомич. В този мач, в който играта на българите бе оценена много високо, единадесеторката на „Локомотив“ бе в следния състав: Костов, Орманджиев, Недялков, Серафимов, Петков, Христов, Попов, Божков, Милев, Станков и Евтимов.

ПРЕДИ 35 ГОДИНИ се състояха XI олимпийски игри. От тяхното насрочване през 1931 г. до приключването им на 16 август 1936 г. се разгоря невиджана дотогава политическа борба между демократичните среди в олимпийското движение и нацистите, организатори на Берлинската олимпиада.

Със слава се овичи негрът Джеси Оуенс, който спечели четири златни медала — на 100 м (10,3), 200 м (20,7), скок дължина (806) и в щафетата 4x100 м заедно с Меткаф Уикъф и Дрейпър (39,8). По време на игрите Хитлер поздравявал в ложата си победи телите, но не всички. Когато заявили на героя от олимпиадата Джеси Оуенс, че Хитлер не иска да се ръкува с него, той с достойнство отговорил: „Аз дойдох в Берлин не да се ръкувам с Хитлер, а да се състезавам!“

От България в игрите са участвували 27 спортисти по конен спорт, гимнастика, колоездене, лека атлетика, фехтовка, стрелба и безмоторно летеене. Нито един не се е класирал в призовата шестница.

На снимката: Джеси Оуенс по време на Берлинската олимпиада.



Текст и снимки: Стоян ГЕТОВ

ИЛЮСТРОВАН СПОРТЕН СЕДМИЧНИК

СОФИЯ СТАДИОН „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

Старт

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ: главен редактор — Недялко ДОНСКИ, Асен НЕЙКОВ, Богомил НОНЕВ, Ваня ВОЙНОВА, Вълко ПЕТРОВ, Димитър ДЖАРОВ (зам. главен редактор), Ешуа АЛМАЛЕХ, Иван ЖЕЧЕВ, Климент ВЕЛИЧКОВ, Маргарита РАНГЕЛОВА, Митко ЕКСЕРОВ (отговорен секретар), Никола КОСТАДИНОВ, Павел ВЕЖИНОВ, Петър ХАДЖИЙСКИ, Ясен АНТОВ. Художествен редактор: Дочо ДОЧЕВ.

Държавен полиграфически комбинат „Димитър Благоев“ 20121

Пай-старият

Световните пай-старият в историята на спорт и професионален световен шампионат. По време на първият пай-старият, без предварителна организация, на световното изложение в Чикаго през 1893 година се бяха събрали (по негово инициатива) колоезци от всички страни. Така или иначе, световният пай-старият стана. Или по-точно бе основан началото на една традиция. И оттогава всяка есен с изключение на годините, през които е имало войни, се организират световни шампионати.

На първите се състезават само аматьорите, при това само в една дисциплина. От 1895 година започват състезания и за професионалисти — бързина и задмоторно. През 1921 година програмата се разширява с шо се за аматьори, през 1927 година — за професионалисти; през 1946 г. се включват нови дисциплини на пистата, а от 1958 година се организират и състезания за жени. През 1966 година програмата се разшири с нови дисциплини, за да стигне днес до

15 състезания — 8 за аматьори, 4 за професионалисти и 3 за жени.

Световните шампионати за аматьори и професионалисти се организират почти винаги едновременно. Така ще бъде и сега, на предстоящия 71-и световен шампионат, който ще се състои в края на август и началото на септември в Италия — пистата във Варезе, а шосето — край граничния с Швейцария град Менкрисио. Ще участват представители на 37 страни.

България ще бъде представена в пистовите състезания от Димо Ангелов — 1 км от място и евентуално бързина, П. Тимчев, С. Стефанов или Ив. Станоев — на 4 км индивидуално преследване, а тримата заедно с К. Йорданов — на 4 км отборно. Треньор на пистовите състезатели е Камен Станчев. На шосето в отборното на 100 км ще участват Ив. Станоев, Ив. Николов, Г. Марков и М. Мартинов, а балканският шампион Ив. Николов — и в критериума. Треньор на отбора е Ст. Александров.



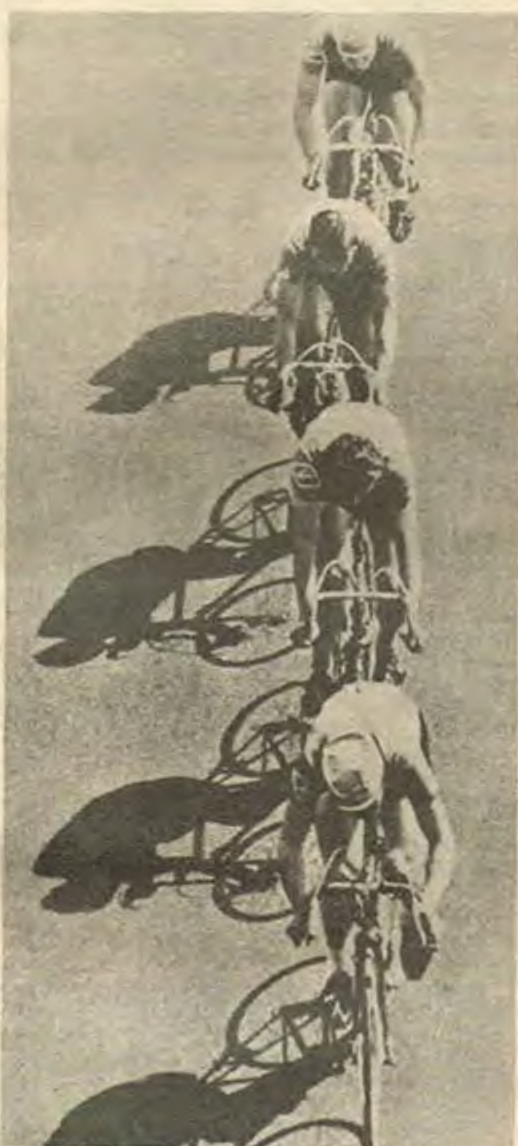
Густав-Адолф Шур

С НАЙ-МНОГО ПОБЕДИ

В историята на световните шампионати белгиецът Шеренс е над всички. В състезанията на бързина за професионалисти той е завоювал световната титла 7 пъти — първия път през 1939 година, а последния — през 1947 година, или след 15 години. По четири победи на бързина при аматьорите имат англичанинът Бейт (в годините преди Първата световна война) и французинът Морелон, а при жените — съветската спринтьорка Ермолаева.

Единствен победител в шосейните състезания за аматьори и професионалисти е Едмунд Меркс. Той е бил световен шампион като аматьор през 1964 година и като професионалист през 1967 г.

Само Густав-Адолф Шур (ГДР) е постигнал две поредни победи в световните шампионати на шосе за аматьори.



Четворката на Съветския съюз Владимир Соколов, Борис Шухов, Валерий Ярки и Валерий Лихачов завоюва шампионската титла на 100 км отборно на последното световно първенство в Лейчестър (Англия) през 1970 година.

СЪСТЕЗАНИЕТО, КОЛОДРУМЪТ, СЪПЕРНИЦИТЕ

Камен Станчев разглежда от спортна гледна точка километра в сантиметри. И струва ни се, че има право. Той казва: „Един километър — това са 100 000 сантиметра. На големите състезания и световните шампионати победата се взема със стотни от милиметъра или на практика със сантиметри. В това значи, че за успех е необходимо извън качествата и подготовката и друго. На първо място — психическите фактори при старта — съсредоточеност и мобилизация. До това стоят подбирането на най-ефикасен маршрут, играят роля настилка, дължината на пистата, атмосферните условия. Един неочакван порив на вятъра може да реши всичко.“

Фактите подкрепят Станчев. В Бърно на световния шампионат през 1969 година българинът фаворит, световният рекордьор в бързина загуби (и остана шести) по време на прекомерна възбуда. Италианецът Скартори който победи в Бърно, не усня ба вярно тългата си на следната година в Лейчестър заради каприз на времето — дъжд. Отложен старт, нерви и накрая — второ място. През 1967 година българинът изгуби на подиума най-силните бегачи за мъже на техниците. Примери има много...

В Италия убеждават, че хората от Варезе са пример за гостоприемство. И може да е вярно. Но колодрумът съвсем не е от варезеците. Освен за домакините. Пистата е с дължина — 436 метра (а критериумът — с 333 или 400 метра) и обхваща футболно игрище. Така просторът отпусна път за вятъра. Циментовата настилка и шарките в изходите са с малък

наклон. Нещо неприлично. Стартира се при изхода на виражите — пак неприлично за широките кръгове състезатели, или по-точно — още едно затруднение.

Димо Ангелов ще има във Варезе повече от 30 съперници, но имената на някои от тях не са в списъка. Да започнем от НИЛС ФРЕДБОРГ (ДАНИЯ), сегашния световен шампион. Шампион и по-рано — през 1967 и 1968 година. Фредборг е бегач с изключителни силови данни, които се отливат докрай в една невероятна амбиция.

РАБ (СССР) — едно ново име сред „километристите“. Най-силно оръжие — скоростната издръжливост, придобита като шосеен състезател и после на пистата в 4-те километра. Победител в спартакиадата на СССР.

КЕНТ (НОВА ЗЕЛАНДИЯ) — бегач с брилянтна техника и финес в ездата.

ТРЕНТЕН (ФРАНЦИЯ) — модел за силов бегач... и трудно победим при тежки атмосферни условия.

САРТОРИ (ИТАЛИЯ) — световен шампион през 1969 година. Слав от сила и техника, но със слаба точка — последните 200 метра.

КНЕСКОВСКИ (ПОЛША) — крайно амбициозен. На два пъти бе близко до световната и олимпийската титла. Понякога нещо куца в подготовката му — резултат на търсене на нещо ново. А казват, че и нарушава режима.

ТКАЧ (ЧЕХОСЛОВАКИЯ) — ненадминат при старта, набира удивително бързо максимална скорост.



Димо Ангелов

ЦЕЛИТЕ НА БЪЛГАРИТЕ

10 ВЪПРОСА КЪМ КАМЕН СТАНЧЕВ, ТРЕНЬОР НА ПИСТОВИЯ ОТБОР

— Надеждите на българските колоездачи във Варезе!

— Надежди — не, а цел: по-добро представяне от Бърно и Лейчестър за всички. Димо Ангелов — сред първите!

— Има ли възможност Ангелов за това!

— Да! Дори да завоюва медал. Димо има резерви и за още по-добър резултат. Постигнението му от 1.07,6 минути е второ в историята на колоезденето за циментовата писта. Световният рекордьор Трентен постигна във Франкфурт 1.07,3 мин., но това бе преди 2 години...

— Какво ще бъде решаващо за успеха!

— Да не допуснем грешка в подготовката. Страхувам се Димо да не обърне внимание на прекомерните съвети от страни. А те за съжаление са налице!

— Познавате ли пистата във Варезе!

— Прочувал съм я два пъти. Димо ще я види за първи път един ден преди състезанието.

— Това не е ли пропуск!

— Не. Ще тренираме в София при сходни условия. Едно отиване до Варезе в навечерието на шампионата би нарушило подготовката.

— Липсва ли нещо в материалната част!

— За самото състезание с оглед особено-

стта на настилка на колодрума са ни димни специални капки. Трябва да ги имам до старта на всяка цена.

— Плаши ли Ви младостта на Димо!

— Плаши ли Ви младостта на Димо! е едва 19-годишен...

— Вярно, опитността и рутината са тук със значение в колоезденето. Но го колоездачи са успявали на годините. Димо. Защо да не бъде така и с Димо.

— Какво очаквате от другите!

— Пламен Тимчев, Захари Стефанов и Станоев постигнаха отлични резултати километра. Ако със същото старание в тия до световния шампионат, ще могат да наредят сред най-добрите.

— А отборната четворка!

— Постигнението ѝ на състезанията за писта „Сердика“ — 4.38,1 минути — е много равносметка. Все пак има още много работи за спояване на състава. Техника при смените все още не е добра.

— И ако се подобри, очаквате ли да торим успеха от Бърно — шестото място!

— Напълно възможно, макар че конкуренцията в тази дисциплина е извънредно лоша — 13 състава с големи възможности сред тях четири неоспорими фаворита ГДР, ГФР, СССР и Италия.



ТАЙНАТА НА ЧЕТИРИМАТА С ЕДИН ОБРАЗ

Ако ги погледнете отблизо, може би ще откриете някаква разлика. Тома, Арне, Стуре и Гюста — четиримата брата Петерсон, които виждате на снимката, си приличат като четири капки вода. Три години поред „четиримата мускетари“ на велосипедите бяха непобедими в една колкото трудна, толкова и интелектуална колоездачна дисциплина — 100 км отборно на шосе.

КАКВО ИСКАМЕ ОТ БЪДЕЩЕТО

Една година преди олимпийските игри в Мюнхен старши треньорите на националните ни отбори по гимнастика САНЧО СЪБЕВ — мъже и ЦАНКО МИКОВ — жени имаха възможност да проверят качествата на своите възпитаници в най-отговорното вътрешно състезание, да коригират съставите, да направят изводи за бъдещата работа. Съвсем естествено още отсега мислите им са настроени на олимпийска вълна.

С. СЪБЕВ: Две причини доведоха до грешките в задължителната програма — тя се играе за първи път и освен това бе показана на такова отговорно състезание, в което към недоброто усвояване се прибавя и голямото напрежение. Все пак утвърдените майстори Р. Христов, Ст. Зоев, Г. Радев, Ив. Кондев, Г. Адамов, Н. Николов, както и по-младите Д. Хаджиев, И. Енчев, Д. Димитров, Н. Карамфилов, М. Кърджалийски, Д. Игнатов и Ж. Пандезов показаха, че са положили немалко усилия за подготовка на задължителните съчетания. Всички те влизат в разширения състав на проектоолимпийския отбор и в процеса на бъдещата работа ще имат възможност да шлифоват трудните елементи, особено на възловите уреди висилка, халки, земна гимнастика. Подготовката на отбора започва на 1 септември.

Две задачи стоят пред нашите гимнастици, които ще ни представят на олимпиадата: европейският шампион Райчо Христов да запази позициите си на земята гимнастика, като за целта във волното му съчетание ще се прибавят повече сложни елементи, а отборът да се нареди в класиранията зад еднозначна цифра, т. е. преди десето място. Това предполага равномерна игра на всички в многобоя.

Ц. МИКОВ: През тази година тропата на майсторите е значително обновена: 14-годишната Кр. Стойчева (Вн) прескоочи тук направо от пионерската конкуренция, 15-годишните М. Тодорова (Ст. З.) и С. Стойнова (ЛС) показват видни технически напредък, успешно е завършването след майчинство на Е. Пандезова. Струва ми се, че усвояването на задължителната програма е по-добро в сравнение с мъжете, но въпреки това има още много да се желае. Пролитават и някои неудачи в съставянето на съчетанията: на гредата е избран доста хибриден вариант, прескокоът е наглед лек, но изисква изясняваща техника, подобрения могат да се направят в земната гимнастика. 22 гимнастички влизат в разширения състав на националния отбор, като подготовката им е ориентирана не само към олимпиадата в Мюнхен, а и към световното първенство през 1974 г. във Варна. Те представят 8 града на страната и поради това, а и защото клубните им треньори съсредоточават усилията си главно върху представянето в републиканското първенство и не рискуват със сложни елементи е на лице разнороден облик и маниер на игра. Това налага ежегодна централизирана подготовка в София за усъвършенстване на стила.

На републиканското първенство националните играчи волната програма с около 70 на сто от възможностите си. Мая Благоева има оригинално и трудно съчетание на омасена успоредка, но го представи в резервен и опростен вариант, Елена Кирова може и трябва да работи върху прескоко с премтане и едно и половина превъртане — неизпълняван от нито една жена в света, интересен прескоко има и тольбухивката Л. Бакарлова. При решително подобрена игра на ударната тройка М. Благоева, Ел. Кирова и Е. Пандезова и при значително приближаване до тях по техника на изпълнението на останалите три основно подмладеният ни женски отбор в Мюнхен може да повтори класиранието от Мексико, т. е. да намери място в осмицата.

Сега, веднага след първенството, показаните слабости трябва да станат предмет на задълбочен анализ, в който да вземат участие най-добрите наши специалисти по спортна гимнастика. И тъкмо върху отстраняването им да се постави ударението в процеса на бъдещата подготовка.



ДВОЙНА ПОБЕДА НА „ЛЕВСКИ-СПАРТАК“ — „сине-белите“ гимнастички и гимнастици спечелиха отборните титли в група „А“. Жени: Е. Пандезова, Р. Цветкова, Кр. Ангелова, Н. Димова, М. Мацина, С. Стойнова — 516,60 точки; мъже: Р. Христов, Ст. Зоев, А. Момчилов, Ж. Пандезов, Ив. Рашков, Н. Карамфилов — 794,90 точки.

КАЧЕСТВОТО Е АХИЛЕСОВАТА ПЕТА...

Завършилият трети етап от републиканското лично-отборно първенство по спортна гимнастика за мъже и жени дооформиха цялостната картина на българската гимнастика — образец 1971 г., чийто първи шрихи положи състояният се преди месец в Пловдив шампионат на младите. Тогава юношите и девойките зарадваха с перспективни прояви, показаха добрата работа на околните центрове Варна, Пловдив, Русе, Перник и изоставането на софийските дружества, които сега, в София, взеха реванш...

Най-характерната особеност на това първенство бе включването за първи път на новата задължителна програма, която ще се играе и на олимпийските игри в Мюнхен през 1972 г. Тя е извънредно трудна, изисква продължително изучаване и отлична специална подготовка и значително затруднява майсторите. Но първата ѝ демонстрация не може да бъде единствената

причина за това — явно не е бил използван по най-добрия начин шестмесечният период от съставянето ѝ досега. Гимнастиците и гимнастичките са увеличили трудността на волните си съчетания и (най-вече националите) се представиха на обичайното си равнище в свободната програма, където и сега сигурността и стабилността на изпълнението си остават слабите страни. Представянето на кандидатмайсторската група бе на сравнително добро ниво, излякна се от делни надеждни състезатели като В. Маринова (РС) и Д. Койчев (ЯБ), които с право аспирират за място в националните отбори.

Главният проблем за нашата гимнастика си остава качеството на учебно-тренировъчната работа. С изключение на отделни треньори от Варна, Ямбол и тук-там другаде и сега не проличава никакъв напредък в тази област. Определени надежди за прелом в това от

ношение се възлагат на подготовките от Българската федерация по гимнастика единна програма и ме тодича на обучението и тренировката, които ще въоръжат специалните с нови методически оръжия. Осирвното обаче си остава упоритата и съвестна работа на треньори и преподаватели: вече разполагаме със 143 шатни и 250 хонорувани треньори по гимнастика, а имаме картотекирани само 800 състезатели във всички възрастови групи и във всички разрези. Очевидно нито количествено, нито качествено „живата сила“ не отговаря на броя на треньорите и това трябва да породи сериозни размисли (а оттам — и съответните изводи) в околните и дружествата.

Това бяха основните ми сли, споделяни от кандидатите на педагогическите науки доц. НИКОЛА ХАДЖИЕВ — председател на Българската федерация по гимнастика.



МАЯ БЛАГОЕВА — абсолютна републиканска шампионка по гимнастика за 1971 г. със 109,05 точки. Родена на 25 юли 1956 г. в София, ученичка в IX клас. Състезателка на „Славия“, треньори — Д. Грозданова и Ем. Ицин. След като през май спечелих многобоя в тристранната среща ГФР — Полша — България, почувствах, че мога да стана и републиканска шампионка. Победих, защото нямам силен и слаб уред и се готвя еднакво на всички. Липсват ми зрелост и съсредоточеност и може би затова греша в най-простите елементи.

РАЙЧО ХРИСТОВ — абсолютен републикански шампион по гимнастика за 1971 г. със 165,40 точки. Роден на 4 октомври 1945 г. в Хасково, студент-започник в трети курс на ВИФ „Г. Димитров“. Състезател на „Левски-Спартак“, треньор — Ц. Ценов. Паднах на успоредката (първия уред от задължителната програма), ударих се зле и получих лекарска забрана. Продължих — заради отбора, заради другарите ми, заради моя треньор. А ето че станах и шампион. Радостта ми е двойна...

ОБЕКТИВНОСТТА ВЪЗВЕ ВЪРХ

В спорт като гимнастиката честното на съдийството винаги е било извънредно важен фактор за нормалното протичане на състезанието, за получаването на вярна представа за действителната стойност на състезателите и отборите. Дваж по-сложна бе задачата на съдийския апарат в третия етап на републиканското лично-отборно първенство, когато за първи път бе показана новата задължителна програма. При това програмата, потрудна от всякога, и тена с дълги и сложни съчетания, които поставя и цял ред специални изисквания при оценката наред с отчитането на стандартните



Многократната републиканска шампионка майсторът на спорта АНСТАСИЯ МИТОВА този път дебютира като съдия и тук получи добра оценка. Амбицията ѝ обаче е да върне отново на уредите.

ки. За всеобщо задоволство третият арбитраж на всички уреди в мъжката и женската конкуренция се справила добре със своите задължения.

Несъмнено най-голяма полза извлече от организираната в септември на шампионата инициатива на съдийската колегия при Българската федерация по гимнастика (председател Д. Димитров) тридневен семинар съвместно от републиканска и първокласна категория, на който в детайлен и разучена задължителната програма, с помощта на кинограмите бяха анализирани възловите ѝ елементи и всички възможни грешки при изпълнението (а оттам — и в създането им). И ако все още имаше отделни съдийски грешки бяха вследствие на все още несващата рутина у някои оценители, сред които видяхме и нови, обещаващи имена. Затруднената създадох и самите състезатели, които задължителни съчетания по-голямата си част избобиха с дефекти над нормалната линия. Но във всички случаи първите състезателни дни в зала „Сивална“ съдиите оценяваха изпълнителите по съвест, без „технически“ сметки за дружествените интереси (да припомним, че голяма част от тях са треньори и са състезатели в отделни състезания и отбори) и това позволи съставът колегиите по отделните уреди да запази дори тогава, когато играха собствените спортисти.

Обективността — едно абсолютно задължително за спортния дия качество, този път взе връх и това се отрази благотворно в резултата на първенството, така и на авторитета на самите съдии.

Материалите написа
Петър ХАДЖИЙСКИ
Снимки: Емил МАНДЖАРОВ



На първенството по тенис за аматьори в Люксембург Мария Чакърова постигна най-високата си успеа в своята дълга спортна кариера: заедно с французойката Роден тя спечели сребърна медал в дисциплината „жени-двойки“. Никога досега български тенисист не се е изкачил на толкова високо стъпало в този спорт.

НОВИ КРЕПОСТИ НА ПЛУВАНЕТО

Едва седмица след републиканското първенство по плуване за мъже, жени, юноши и девойки на стартовите блокчета се качиха момчетата и момичетата. И за разлика от „батковците“ създадоха един по-оптимистичен и радващ спектакъл. Приятно бе да се наблюдава това състезание, на което стотици деца окуражаваха своите съотборници.

Осем дружества с пълна отбора, а при момчетата — 44 представители от младшата и 30 от старшата възраст за финалите на 100 м свободен стил, две първи серии на 1500 м свободен стил, по няколко полуфинални серии на всяка дисциплина с общо 323 състезатели! Тези цифри придобиват още по-голяма значимост и от факта, че най-младите ни плувци са не „м“ с добрата техника в разделения стилове. А оспорваните финали в полуфинали заедно с подобрването на най-добрите постижения (при десетата рекорда не се регистрират) в почти всички дисциплини издават стотици преплувани километри при подготовката.

Като правило през всичките четири дни на първенството първоначално свиреха плувците на

ВАЗАРДЖИК, ВЕЛИНГРАД И САНДАНСКИ

Единствено при момчетата (старша възраст) им пригласиха „Левски—Спартак“. Няма да е чудно, в който представителен отбор три малки града (Вазарджик, Велинград и Сандански) да се прокурат „Левски—Спартак“ да не представят по двама, трима или четири свои спортисти. В много случаи те са разделили и медалите. Това става на 200 и 400 м свободен стил (момчетата младша възраст), 400 м стил (момчетата старша възраст) и в няколко от другите дисциплини.

Много интересен по безапелационно начин спечели мита за най-младите наши крепости Велинград и Сандански, през които се минава по време на първенството. Това е мита за първия разделение в старшата възраст на всички дисциплини и това да е Велинград.

На първенството спечели сребърна медал

ОТЛИЧНИ РЕЗУЛТАТИ

Във всички дисциплини спечели сребърна медал на 50 метра на дисциплината. Но това не е всичко — на старта с първи сила и да постигнат отлични резултати. Това трябва да спомениваме име на първия между първите беше

състезателката на „ЖСК—Спартак“ Елисавета Калешева, която без видимо усилие подобри рекордите на 100 м бруст за жени и 200 м бруст за девойки с 1.21,9 и 2.59,1 мин. Отличният Георги Пандев от „Чепинец“ — Велинград доминираше в своите дисциплини и покори кандидат-майсторска норма, като преплува 400 м съчетано за 5.21,2. Този резултат е с цели 12 секунди по-добър от собственото му най-високо постижение в страната!

За Евгени Ставрев от ЖСК—Спартак, Савина Ганева от „Левски—Спартак“, Диана Тряскова от „Марица“ (Пз), Антон

Попов и Пею Благов от „Чепинец“ също могат да се кажат само хубави думи.

След последния старт се оформи крайното отборно класиране, което донесе заслужени победи на „Вихрен“ (Сандански) при момчетата (младша възраст), на „Марица“ (Пазарджик) — момчета (младша възраст), „Левски—Спартак“ — момчетата (старша възраст) и „Чепинец“ (Велинград) — момчетата (старша възраст).

Напрегнатите състезателни дни свършиха. Най-малките ни плувци показаха, че работата с тях върви по правилен път. Сега пред отборите стоят за изпълнение конкретни задачи. Във Велинград усилията трябва да се насочат за създаване на добри плувници, както е направено при момчетата от старшата възраст. Може би това ще стане, ако се разреши повдиганият многократно въпрос за материалната база. Дружества като „Черно море“, които са дали на страната много отлични плувци, не трябва да допускат прецеденти от рода на този при момчетата младша възраст: да са на десето място с... две точки.

И тогава ще се говори по-трудно за „вакуум“ след челните ни плувци...

Валентин ЯНЕВ



По-силна от жените, въпреки че все още няма 14 години: Ели Калешева!

Радост: щафетата на „Левски—Спартак“ 4 по 100 смесена.



СИЛНО, НО БЕЗ ВЪРХОВЕ

Тези, които живеят със спомените за пионерските години на нашата атлетика, бяха развълнувани от проявите на подрастващото поколение атлети в републиканското лично-отборно първенство. Много от резултатите надвишаваха чувствително стандарта на нашите национали от преди десетина години. И това бе постигнато при сравнително трудни условия — горещо време, некачествена писта само четири-пет дни след изморителните тридневни Балкански игри в Атина...

Силно впечатление оставиха двата скока на височина, неотстъпващи по качество на републиканското първенство за мъже и жени. Иван Колев още веднъж премина 205 см, но този път бе асистирал от двама „неизвестни“ — Валери Захариев (ЦСКА) и Стоян Атанасов (Тр.) — по 200 см. И двамата преодоляха тази височина за първи път! А четири от

това писта на ст. „Раковски“, обхващаща за окото, отколкото тъмната битумна писта на ст. „В. Левски“. Дори когато следната бе нова и предлагаша изпитания за по-високи резултати. Натовата писта, колкото и добре да държана, не е „бърза“. А битумната писта на ст. „Левски“ вече е такава честото състезание върху нея е рис за краката — твърда, грапава, и ставка за травми. В момента иже би единствената страна в без тартанова писта. Съвременният квалитет за тренировки и състезаният абсолютен наложително застъпва поне на един от стадионите и тартанова писта. А може би това ще не в бъдещия специално за атлетидион?

Марко ПЕТРОВ



девоичките си разделиха призовите места с резултат 160 см — Юлия Костадинова (ЦСКА), Владимир Косева (ЦСКА), Димитрия Нешева (Тр.), Величка Стойчева (ЦСКА).

Макар и под възможностите си, внушителни бяха с проявите си рекордьорите на гюле (В. Стоев — 17,88) и на диск (Ем. Владимир — 49,72). Спринтьорите, водени от Л. Запrianov (10,5 сек. на полуфинала — по-бързо, отколкото мъжете!), също бяха на висота. А не бяха само тези резултати, които могат да ни развълнуват...

Но времената се менят! Свидетели сме как в много страни (и то не само в най-силните) млади атлети и атлетки не само се състезават на равна нога с възрастните и опитните състезатели, но и гонят най-високите върхове. Такива именно върхове, поне два или три (не може да очакваме и повече) липсваха на нашето първенство. Става дума не за европейски или световни рекорди, а просто върхове от наш, вътрешен мащаб. Не бе подобрен нито един републикански рекорд...

Независимо от напрежението в борбата истинските спортисти се познават преди всичко по това, как приемат победата и поражението. В това отношение двата дни на стадион „Раковски“ изобилстваха с възбудяващи моменти. Не бяха един и два случая, в които бе проявена спонтанна радост при успехите на съотборници или съперници. Непринудени ръкоствисания и прегръдки веднага след финалната линия, трепетно „стискане на палци“ преди старт или изпълнение на опити, поздравления от загубилия към победителя — тези изолирани досега явления бяха нещо обикновено в завършилото първенство.

Бъдете все такива, млади атлети и атлетки!

А къде ще се състезават нашите атлети (независимо от възрастта им) утре, след месец, след година? Този въпрос не може да не възбужда всеки любител на спорта. Вярно е, че червената хор

▲ Иван Колев („Левски—Спартак“) — с най-високо постижение сред юношите 205 см на височина

Името на Силистра започна да се появява след ита на републиканските шампион Гюлсемин Чакърова (победи на 1500 м) увеличи активното своето дружество.

▼ Снимки: Никола ВИДЕ



ПЪТЯТ НАГОРЕ МИНАВА ПРЕЗ УЧИЛИЩАТА

НЯКОИ ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ НА ПЛУВНОТО МАЙСТОРСТВО

През последните години българско плуване постигна значителни успехи. И това е закономерен резултат от изключителните грижи за развитието на спорта у нас. Без грижи, досегашните успехи задължават да работим така, че чест да изпълним решението на дилемата на ЦК на БКП от 2 септември 1969 г., да отговорим достойно за големите условия, които създават за развитието на плуването. През последните години в сплотацията влязоха нови басейни — открити и закрити, — строят много нови. През следващите 3 години броят на закритите улични басейни ще нарасне от 11 до 76, на откритите — от 264 на 7. С други думи — материалната база е налице, имаме и висококвалифицирани треньори. Остава в организацията на работата да бъде постигнато онова световно равнище, което е характерно за най-развити плувни страни.

Тази организация на работата се решава в решаването на два основни въпроса.

УСЛОВИЯТА ЗА РАБОТА

Плуването е спорт на младите и четимостта на учебните занимания с плувните тренировки е от изключително значение. При наличието на подходяща материална база следва учебното време на състезателите да бъде така устроено, че да дава възможност да се подготвят два пъти дневно през цялата година. Така е в напредналите в плуването страни — в СССР и (Ф. в САЩ, Австралия и други. Не съществуват никакви пречки за опит да бъде приложен и у нас. Защото както в София, така и останалите градове на страната, дото има закрити басейни, има и училища в които се учи на една и съща. Именно в тези училища следва да се измени учебното време — да се учи от 9.30 до 14.30 ч. вместо от 7.30 до 12.30 ч. Тази значителна промяна изведнъж създава

дава изключителни условия за подготовка. Децата ще могат да плуват всяка сутрин от 7 до 8.45 ч. и след обед от 18 до 19.30 или 20 ч. Искам веднага да подчертая, че тази промяна в учебното време не изисква изменения в програмата, в учебния състав и т. н.

Мисля, че не съществува по-лесен начин да се създадат спортни училища, които — подчертавам още веднъж това — ще се отличават от останалите само по часовете, в които ще се учи.

Затова е редно създаването на такива училища да стане без каквато и да е загуба на време навсякъде, където има закрити плувни басейни — по едно във всеки столичен район, по едно във Варна, Пазарджик, Сливен, Враца, Силистра и Бургас. Тук е мястото да се допълни, че подобни училища ще създадат максимално добри условия и за всички останали спортове, като състезателите запазват всичко характерно за своите връстници — домашна обстановка и нормална учебна програма.

Разрешаването на този въпрос, който изведнъж ще доведе до нужния обем на подготовката на световно равнище, разбира се, трябва да стане със съвместните усилия на БСФС и Министерството на народната просвета.

СТРОЕН КАЛЕНДАР

Този въпрос е изключително важен и може да бъде разрешен без всякаква загуба на време. Защото строят организация на състезанията с конкретни цели пред всяко едно от тях, създаването на целенасочена връзка между тях и на условия по време на самите състезания са все моменти, които създават възможности за по-резултатна работа и по-пълна изява на плувците.

А сега у нас не е така. Организиран се състезания от федерацията, от дружествата, МНП, Комсомола, професионалните съюзи. Всяко от тях има своя програма, свое възрастово деление, свои, често съвсем различни и необичайни дисциплини,

които понякога нямат нищо общо със спорното плуване, и т. н. Така един и същи състезател участва в най-различни състезания, без да има някаква осезаема полза от това.

Именно това налага изграждането на нова система. Организацията на състезанията, по следната образно, би наподобявала пирамида. В нейната основа ще бъдат всички състезания, организирани в училищата, висшите учебни заведения, в подразделенията на МНО и МВР, в заводите и учрежденията. В тези състезания участвуват всички, които знаят да плуват. Най-добрите състезатели получават правото да се състезават в „по-горните“, „по-майсторски“ състезания. Останалите продължават да се състезават на същото равнище — състезания могат да бъдат организирани няколко пъти годишно.

Над тях в пирамидата ще бъдат квалификационните състезания, организирани от дружествата и съветите на БСФС — дните на отделните стилове, състезания, уреждани в чест на големи събития и дати.

Тези два „типа“ състезания имат масово-агитационен характер и имат задача да селектират талантивите плувци. Чрез многократно участие в тях плувците се стремят да покрият нормативите за участие в градските и приравнените към тях състезания. Оттук нагоре в пирамидата започват състезанията за високо майсторство. В тях участвуват само плувци, покрити съответните нормативи. В тези състезания всеки състезател участва в своята възрастова група.

Над тези състезания стои градското комплексно първенство, в което участвуват всички състезатели, покрити нормативите за мъже и жени без оглед на възрастта. При това положение ще участвуват само до рамко състезатели, които си „приличат“ по постижения, а не по години.

По-нататък в пирамидата са републиканските прояви — турнирът за купата „Методи Шатфров“ на 25-метров басейн през зимата и турнирът за купата на ЦК на ДКМС на

50-метров басейн през лятото. Тези прояви се организират за различните възрастови групи, като се спазват нормативи, изработвани ежегодно така, че във всяка дисциплина да има най-малко 10—15 участници.

На върха на пирамидата стои републиканското първенство, в което участниците са разделени само по пол без оглед на възрастта. Нормативите се изготвят също ежегодно, те са по-високи от другите.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ

За да представляват тези състезания една стройна система, редно е някои основни елементи да бъдат регламентирани и поне в един олимпийски цикъл от четири години да не претърпяват никакви изменения.

* Възрастовото деление на състезателите да бъде постоянно и абсолютно за всички състезания независимо от кого се организират.

* Датите на състезанията да бъдат точно определени. Масовите състезания (тези от долната част на пирамидата) да се организират целогодишно съобразно наличните басейни във всеки район, а във всички останали да бъдат спазвани изискванията всяко от тях да бъде квалификация за останалите.

* Дисциплините да бъдат уеднаквени, като не се допуска плуването на „нестандартни“ разстояния.

* Да бъдат изработени стандарт-

ни програми за състезания от два три или четири дни. Тогава програмите няма да се изработват заради отделен или отделни състезатели или отбори.

* Участието също да бъде строго регламентирано: в масовите състезания всеки да има право на неограничен брой стартове, в градските — на три старта плюс щафетите, на републиканското — на една дисциплина на ден и щафетите.

* Точките да се определят така, че да създават заинтересованост и у онези, които се борят за пето, шесто място.

* Наградите по вид и стойност да съответствуват на ранга на състезанието.

Изграждането на тази стройна система ще създаде принципност, ще премахне възможността да бъдат прокървани в практиката случайни хрумвания или пък да бъдат толерирани отделни дружества, градове или окръзи. По този начин ще се създадат условия за най-задълбочена работа.

А именно от нея се нуждае нашият плувец спорт!

Огнян БАРАКОВ
директор на специализираната спортна школа по плуване в Левски—Спартак

Най-бързият наш кроулист Людмил Стоев



По време на европейското първенство по вдигане на тежести през м. г. в София нашият млад август Александър Крайчев (категория до 110 кг) спечели сребърен едъл, като постигна в трибоя 175 кг — резултат, с който подои четири републикански и четири ютотани юношески рекорда!

Кинограмата, която предлагаме в този брой, е запечатала рекорда на райчев в движението „изхвърляне“ с шанга, тежко 160 кг (старият рекорд бе 156 кг). Обясненията, с които старши треньорът на националния отбор по вдигане на тежести ван Абаджиев придружава кинограмата, показват, че Крайчев постига този висок резултат не само благодарение на своята голяма фи-

зическа сила, но и на добрата техника в отделните фази на изпълнението.

СНИМКА 1. Правилен старт. Шангата е покрита с плещите, гърбът е изправен, степената на сгъване на тазобедрената става позволява пълно използване силата на краката.

СНИМКА 2. Шангата е започнала своето движение, тазът е леко при повдигнат, наклонът на трупа е запазен до степен за следващия етап на изпълнение, в който ще бъде пълно използвана силата на мускулите на гърба.

СНИМКА 3. Шангата е по-висо-

ко от колената. Наклонът на трупа е все още запазен, а краката са полуизправени, плещите покриват шангата — последният етап преди максималното включване на трупа и гръбните мускули. Това е типично положение при втория старт — осъществяването на т. нар. „подрив“ (финално усилие).

СНИМКА 4. Състезателят е включил гръбната мускулатура, започнало е финалното усилие... Краката са сгънати повече от предишната фаза, а при прилагане на допълнителното усилие за сметка на включване на гръбните мускули са се свили колената — пяхнати са под грифа на шангата. В тази фаза състезателят за втори път използ-

зува силата на краката, след като ги изправя напълно.

СНИМКА 5. Продължава изтеглянето на шангата за сметка на изпъване на краката в пръстите. Шангата се движи нагоре само по инерция.

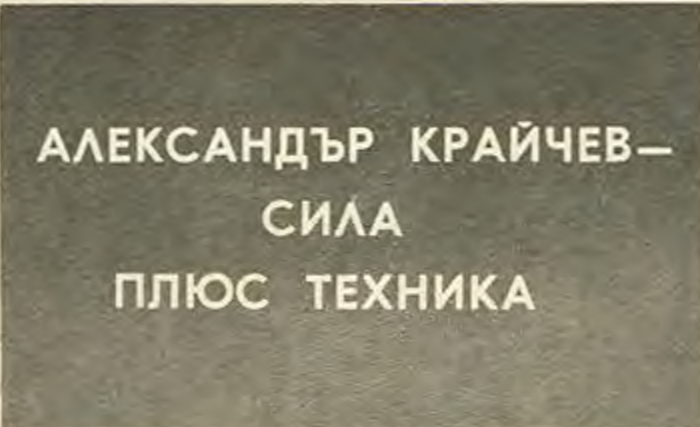
СНИМКА 6. Използувайки инерцията на шангата, състезателят започва да се провира под нея. Краката за момент се отлепят от пода след последната фаза („изправянето на пръсти“). Краката се разместват леко встрани и състезателят кляка под шангата, за да я фиксира с изпънати ръце.

СНИМКА 7. Състезателят е фик-

сирал шангата на прави ръце — „в разножка“. Краката са разгънати до ширината на плещите, пръстите на краката са обърнати встрани — положение, което дава най-добра устойчивост. Трупът е леко наклонен с извивка в кръста, ръцете са отбегнати назад. Между тях и трупа се образува правилно изразен ъгъл.

СНИМКИ 8 И 9. Фази на ставането, които не са характерни за техниката на „изхвърлянето“.

СНИМКА 10. Състезателят е изхвърлил шангата по правилен начин с двутактов ритъм — изтегляне до първата третина на бедрото в едно темпо и финалното усилие.



АЛЕКСАНДЪР КРАЙЧЕВ—
СИЛА
ПЛЮС ТЕХНИКА





София • столица на световната борба

БУДАПЕЩА, август, специално за „СТАРТ“

„Винаги, че праведите ни, вместо да изпитват свободното си време с борби, са срещали с лъкове и сянки. Затова народната борба, която винаги процъфтява в България, не се развива у нас. Но наред с лъковете и фехтовките, боксьори и ватерполистите, плувиците и футболистите през последните години българската дълга редица и добри борци в класическия стил.“

В България на класическата борба се гледа с нужното внимание и интерес. Първенствата у нас се провеждат както в България — личностно и отборно. Шампионската титла тази година завладяха борците на „Хонвед“ (Будапеща). Вниманието на спортната общественост е насочено главно към националния отбор (кл. стил), който ще участва на предстоящото световно първенство в София.

Неотдавна председателят на Униформната федерация по борба Мицел Матура заяви: „Очакваме световното първенство с умерен оптимизъм. От година на година конкуренцията се увеличава, а българите сигурно ще бъдат с двойна амбиция у дома. Сегащата ни гвар-

стоящото световно първенство в София?

На първо място това е олимпийският световен шампион Янош Варга (57 кг). У нас треньорите често обичат да казват: „Когато Варга е добре, всичко ще бъде добре!“ Този изключително талантлив борец е и твърде опитен — досега е участвувал в една олимпиада и в две европейски и световни първенства...

Все още неговата издръжливост и хитрост, първавина и фантастична воля за победа не са се похабили. А техниката му е все тъй безупречна. От Варга очакваме златен медал не само в София, но и на олимпиадата в Мюнхен!

Но унгарската класическа борба не се изчерпва само с Варга. Най-младият състезател в отбора е Хегедюш (82 кг). Тази година той спечели купата „Ярдан“. Той е 22-годишен. За пръв път ще участва на световно първенство. Физически е много силен и рефлексите му са бързи. В категория до 100 кг и сега пак ще разчитаме на рутината и майсторството на Ференц Киш, носител на сребърен медал от послед-



Янош Варга — борецът, на когото унгарците възлагат най-големи надежди за медал в София.



Момент от световното първенство по борба през 1963 г. в София. Японецът Ватанабе в акция.

УНГАРСКАТА ПУСТА РАЖДА И БОРЦИ

дния тегли „колата“ вече 6-7 години и младите се присъединяват много рядко. Така или иначе, в класическия стил все още сме в „чуждата фаланга!“

В последните десет световни първенства по класическа борба Унгария не участва само ни едно — през 1969 г. Два пъти нейният отбор завладя вицешампионската титла — в Хелзинборг (1963) и в Будапеща (1958). Унгарските борци са спечелили досега общо 10 златни, 1 сребърен и 4 бронзови медала.

В така на кои ще разчитаме най-много в класическия стил на пред-

ното световно първенство. Градят се надежди за успех и върху техничния Донеу (52 кг). В останалите категории все още треньорите са затруднени в своя избор.

Нашата първа надежда в свободния стил е Карол Байко (90 кг). За него специалистите твърдят, че все още сякаш притежава „две сърца“. Байко е неворитен темповик и физически много здрав борец, не признава загубени ситуации и нерешени задачи. Чотари вероятно ще участва и в класическия, и в свободния стил. В категория до 100 кг в свободния стил Чотари спече-

ли бронзов медал на олимпиадата в Мексико. След трагичната смърт на един от най-големите ни борци Ицван Козма той участва на ми напредното световно първенство в Едмонтън (Канада) при „класиците“ в тежка категория и се завърна със сребърен медал.

В заключение — за първенството в София ще замислят ония унгарски борци, които са в добро функционално състояние и с доказани качества на бойци.

Андрас СЕГЪО

ТУРЦИЯ С АМБИЦИЯ ЗА ВЪЗВРЪЩАНЕ НА ПРЕСТИЖА!

„За през едно десетилетие нашата нова съседка заедно с борците на СССР в Иран свърше първа циркус в световните шампионати и първенства. Но блестящите успехи в амбаладо сега са само един спо-

Въпреки смяната на поколения и несъбежните сътресения, съпровождащи този естествен процес, през последните десет световни първенства Турция не е участвувала само през 1969 г. в далечна Аржентина. И равностметката на нейния национален отбор съвсем не е от лошите — два пъти Турция е носител на олимпийската световна титла (Истанбул — 1957 и Толедо — 1966), веднъж заема второ място в крайното класиране (Техеран — 1959), спечелила и две индивидуални световни титли, и два пъти е трета (Токио — 1961 и София — 1963). Досега турските борци са спечелили на световните първенства общо 2 златни, 12 сребърни и 11 бронзови медала!

На последното световно първенство — през миналата година в канадския град Едмонтън — турският национален отбор се класира на трето място с 27,5 т. — след СССР (30 т.) и САЩ (31,5 т.), като успя да спечели само един златен медал. Всъщност постижението на Турция бе еднакво с това на Иран и Япония, които със същия брой точки се наредиха на трето място в отборното класиране.

Третото място в Канада съвсем не удовлетвори Турската федерация по борба, която предприе енергични мерки за подмладяване на националния отбор с перспективни състезатели, проявили се в първенствата на страната. При неотдавнашното си гостуване в България президентът на Турската федерация по

борба Турхан Явчан сподели: „Ние сме в криза. Но не стоим със скръстени ръце! Подобриме подбора и подготовката за предстоящото световно първенство в София. Ще разчитаме на опитните Али Риза, Мехмед Узун, Севинч и Илмаз, както и на някои млади имена — Саламбек, Ючлю...“

И така Турция ще пристигне на първенството с амбиция да възвърне предишния си престиж! А това означава, че нейните борци ще се борят максимално съсредоточено и с огромно желание за отлично представяне, с мисъл и воля за възвръщане на изгубените позиции...

Кои ще видим на тепиха в София? Все още в заявката за участие на Турция има някои празноти, тъй като съгласно регламента в първата зрявка не е задължително да се конкретизира отборът за всяка категория. И естествено четем имена на борци без точно фиксирани килограми... А и регламентът позволява на всеки отбор да посочва в категория по трима състезатели. И все пак има борци, които още от сега са сигурни титуляри в съответната категория. Това са Сефер (48 кг), световният шампион Али Риза (52 кг), който е един от най-известните борци в Турция, а от две години е и капитан на националния отбор, Севинч (57 кг), Илдъз (до 100 кг), Толуз (над 100 кг), както и Мехмед Узун (90 кг) и талантливият Илмаз (82 кг). В категория до 48 кг като подгласник на Сефер е записан юношеският световен шампион от Токио Саламбек, който е борец с разнообразна и твърде рационална техника. Не е изключено дори той да се състезава вместо Сефер, който напоследък твърде трудно поддържа изискуемостта от правилника тегло...

Веселин ЛЕСИНГЕРОВ

ПОДГОТОВКАТА В ПЪЛЕН ХОД

За първенството се пускат специални значки от Българската федерация по борба. Подготвена е вече и богато илюстрирана цветна брошура в 30 000 тираж, посветена на големата спортна проява.

В пресцентъра ще бъдат монтирани 4 телекса и 10 телефонни кабинки за международни разговори в услуга на акредитираните над 100 чуждестранни журналисти. В дните на първенството ще излиза бюлетин за състезанията на два официални езика на ФИЛА — френски и английски, — а така също и на български.

Освен Интервизията и Евровизията към първенството са проявили интерес и няколко телевизионни компании от Япония и САЩ, които са с намерение да осъществят директни предавания от състезанията. Всяка схватка на трите тепиха ще бъде заснемана на видеомагнетофон. Това ще даде възможност при евентуални контестащи назначеното жури да гледа записа и веднага да вземе съответно решение.

Специално за състезанията са осигурени три тепиха тип „Фолдеак“ и още толкова от френската фирма „Сарнеш“. Първенството ще се провежда на два тепиха „Сарнеш“ и един „Фолдеак“. Те са осмоялгийни, а не както досега квадратни или кръгли.

ЯПОНЦИТЕ — с подмладен отбор

За мнозина любители на спорта Япония живее в представите им с чудесните си гимнастици, джудисти, тенисисти, отделни скиори... А в последните години и с борците си в свободния стил! В летозиса на световните първенства Страната на изгряващото слънце винаги се е представяла с пълен отбор. На два пъти Япония е била световен вицешампион — в Толедо (1962 г.) и в Делхи (1967 г.), — спечелвайки общо 11 златни, 10 сребърни и 7 бронзови медала.

Както винаги, така и сега Япония е с амбиция за призовите места в леките категории, защото разполага с достатъчен брой силни (и равностойни!) състезатели, които се отличават с котешка първавина, богат тактически и технически репертоар. А в морално-волево отношение са словосични...

Неотдавна президентът на Японската федерация по борба Итиро Хата заяви в интервю пред журналисти: „Ще замислим за България с точно определена цел — да завоеваме най-малко два златни медала в леките категории!“ Категорично и самоуверено изказване! Всъщност Хата не надценява възможностите на японския отбор, нито пък подценява съперниците. Вероятно той има предвид, че сънародниците на прославения в миналото борец Ватанабе са добре подготвени, както и факта, че през последните няколко години японските борци се представят твърде успешно.

Японската федерация подбра един широк състав от млади състезатели, които под ръководството на опитния Шозо Сасахара тренира от началото на годината. Надеждите за добро представяне се възлагат главно в свободния стил, и то в леките категории: Мацихаши (48 кг), Като (52 кг), световния юношески шампион Ониша (57 кг). С амбиция за медал ще пристигне в София титулярът Абе (62 кг)! Опасен съперник на всеки претендент за призово място ще бъде 30-годишният Сасаки (82 кг). В заявката за участие в тежките категории — до 100 и над 100 кг — са записани имената на Яда и Цурута, които обаче едва ли могат да объркат нечии сметки... Всъщност треньорите все още се колебаят кого да пуснат в „японските категории“ — до 48 и 52 кг. Дали Мацихаши или олимпийски Умеда, дали Като или по-тежкия Янагида, който ще трябва да сваля килограми!...

В класическия стил, където аспирациите за медали ще бъдат по-малки, вече всичко е уточнено (по реда на категориите): Мацуа, Хираяма, Нанао, Фуджимото, Таноуе, Ока, Моги, Хираки, Ямагути и Цурута. От тези борци двама се открояват със своята олитност и големи възможности — Фуджимото (62 кг) и Хираяма (52 кг).

Японската борба (особено свободната) е със славни традиции. Тя даде на света големи имена като Ватанабе, Абе, Канеко, Сасахара. Не ще и съмнение, че на софийски тепих японците ще се борят със стремеж да възвърнат старата си слава. Тяхната младост не смущава треньорите, които са уверени, че японската борба ще бъде представена достойно.

Александър МАНОВ

БОРБАТ



РАВНОСМЕТКАТА

Двадесет и четвъртият шампионат в групата на майсторите извика на старт 18 състава. И нито един новак — всеки от отборите има свое минало в „А“ РФГ, натрупал е по-голям или по-малък актив.

Ние показваме равносметката на съставите за всички първенства в „А“ РФГ. Един по-задълбочен поглед върху таблицата ни дава възможност да открием ред „тайни“ — юбилеите, които отборите ще чествуват през тази година, тенденциите в отделните възможни изходи от всеки мач (по беда, равен или загуба) съобразно традициите и т.н.

Цифрите в скоби след всеки отбор сочат броя на участията му в „А“ РФГ;

ЦСКА „СЕПТ. ЗНАМЕ“ (23)	580	345	134	101	1178—498	824
„ЛЕВСКИ СПАРТАК“ (23)	580	299	165	116	1004—546	765
„СЛАВИЯ“ (22)	558	239	155	164	859—645	629
„ЛОКОМОТИВ“ (СФ) (20)	484	209	129	146	706—551	547
„ТРАКИЯ“ (20)	518	193	136	189	732—714	522
„ЧЕРНО МОРЕ“ (19)	496	172	133	191	574—613	477
„СПАРТАК“ (Пл.) (18)	466	148	139	177	515—648	435
„ЛОКОМОТИВ“ (ПД.) (17)	455	160	130	165	567—577	430
„ДУНАВ“ (15)	390	116	103	171	419—628	235
„ЖСК—СПАРТАК“ (15)	355	109	102	144	432—508	320
„БЕРОЕ“ (13)	338	102	86	150	401—526	290
„МАРЕК“ (14)	347	99	85	193	411—650	283
„БОТЕВ“ (7)	209	78	45	86	289—276	181
„ЧЕРНОМОРЕЦ“ (7)	197	54	53	90	236—337	161
„АКАДЕМИК“ (7)	166	50	47	69	210—228	147
„ЕТЪР“ (2)	60	22	15	23	75—85	59
„ЧАРДАФОН—ОРЛ.“ (1)	30	11	6	13	42—50	28
„ЛЪСКОВ“ (1)	30	10	7	13	33—49	27

При съставянето на тази таблица стремежът бе да се търси най-голямо приближение до фактическото положение, т. е. действително играните срещи, въпреки че в някои случаи вписването и на служебни резултати се налага. По принцип за основа на актива след обединяването на дружествата се е взело миналото на този състав, чието място в класиранията е заемал отборът на обединеното дружество.

Започва републиканското първенство по футбол — най-продължителното и най-популярно спортно съревнуване у нас. И въпреки че почивката беше твърде кратка, срещите на стадионите са хубав празник за всички любители на спорта.

Празник на надеждите и очакванията!

Има какво да очакват приятелите на спорта от 48-то първенство по футбол!... [Тук е мястото да кажем, че то наистина е 48-о! Защото онези, които твърдят друго, нямат предвид два шампионата, които са играни, но не са завършили — през 1927 и през 1944 г. Но това съвсем не може да се отрази на „лето-броуинето“ — та илик практиката на олимпийските игри и ред други първенства сочи, че в хронологията влизат дори събития, които въобще не са се състояли... Новият шампионат трябва да бъде още една кръчка — голяма и решителна! — за изпълнение на партийната повеля родният футбол да се развива на световно равнище. А няма и не може да има по-важен момент в изпълнението на това решение от качеството, от съдържанието на шампионатните срещи.

Завършилото преди няколко седмици първенство, първото, играно изцяло след световния форум в Мексико, показа стремеж у много състави и футболисти да се съобразяват със съвременните тенденции на играта. Новият шампионат трябва да бъде ново потвърждение на тази линия, ново доказателство, че у нас има сили и възможности да се играе футбол от най-съвременен тип.

И в това отношение задълженията на футболисти и треньори, на ръководители, деятели, специалисти и — особено! — съдици стават все по-големи.

Не всички тях „Старт“ желее много нови успехи в първенството.

На добър час!



ТАКИВА «ЧУДЕСА» СЕГА НЕ СТАВАТ

Почти сто години футболът „живя“ без рекорди. Без юбилей и чествувания...

И изведнъж те се посипаха от рога на изобилието. Това не е случайно — футболът е все по-популярен. В национален и международен мащаб... А освен това неговата история става с всеки ден по-богата. И рекордите вече са сравнително постоянни величини, а не еднократни, каквито бяха преди, да кажем, две десетилетия.

Може ли някой да потвърди например, че някой скоро ще достигне рекорда на Иван Колев, играл 75 мача в „А“ националния отбор?

Логично ли е да се очаква, че някой от сега играещите футболисти ще достигне актива на Жеков като голмайстор в „А“ РФГ?

Или че ще има отбор, който ще завърши цяло едно първенство без нито една загуба?

А такива примери могат да се изброят много.

Този път ще посочим само рекордите в „А“ РФГ... И понеже няма да поставяме това понятие в кавички, който доскоро правеха мнозина, тъй като не виждаха никаква връзка между метрите, времето, килограмите и футбола, ще започнем с абсолютните, с

онези, които не могат да бъдат подобрили:

● Отборът на „Левски“ спечели първенство на „А“ РФГ през 1948—49 г., без да загуби нито една среща. Това постижение бе изравнено от ЦДНА през 1958 г., когато първенството бе играно само в един кръг. А „сините“ имат в това отношение и друг резултат — за две първенства 1948—49 и 1949—50 загубиха само един мач...

● „Торпедо [Русе]“ завърши шампионата на страната през 1951 г., без да спечели нито един мач... Тези рекорди не могат да бъдат подобрили. Но има и други...

● 3,16 гола средно на мач — такава е върхът на резултатността сред майсторите, „изкачен“ през 1967—68 г., когато отборите отбелязаха общо 760 гола.

● 2,92 гола средно на мач — това е най-добрата резултатност на един състав в едно първенство. Постигната е от ЦДНА през 1954 г., когато отборът отбеляза 76 гола.

● 8,85:1 — това е най-доброто го-

лово съотношение за един шампионат. Постигнато е също от ЦДНА, но през 1951 г. (Срещу вкарания 67 гола бяха допуснати само 7).

● 91,6 на сто — такава е максималният брой точки, постиган от един отбор в едно първенство: от „Левски“ през 1948—49 г., когато събра 33 от 35 възможни точки. За подобряването на рекорда сега е нужно да се съберат 63 точки!

● 0,31 гол на мач — ето това са най-„сухите“ врати в едно първенство. Рекордът бе постигнат едновременно от ЦДНА и „Спартак“ (Сф), които през 1951 г. допуснаха само по 7 гола, т. е. по един на всеки 300 минути.

● 12:0 — това е най-големият резултат в „А“ РФГ. Постигнат е на срещата ЦДНА — „Торпедо“ [Русе] на 18 юли 1951 г.

...Разделихме рекордите на абсолютни и „обикновени“. Но и вторите трудно могат да бъдат подобрили. Защото са все от детските години на играта на майсторите.

Такива „чудеса“ сега не стават!



ТОЙ МОЖЕ
ДА ПОВЕДЕ
ЕДИН ОТБОР:
ХРИСТО БОНЕВ

ДАЛИ Е ВРЕМЕ ЗА ПРОГНОЗИ?

Дори онези, които са съгласни да поемат рисковете на пророци във футбола, сега са сдържани повече от всякога. Това на пръв поглед необичайно явление съвсем не е случайно — към традиционните неизвестни на без това трудното уравнение, каквото е един футболен шампионат, сега се прибавят нови. При това неизвестни, чиито контури трудно могат да се очертаят — практиката в това отношение е незначителна.

ЕДИН ШАМПИОНАТ с 18 участващи отбора значително разширява диапазона на задачите. И от неговите специфични изисквания — далеч по-големи от досегашните! — не може да убегне никой.

Състезателите. Те трябва да издържат на много по-големи натоварвания, като някои от тях (вече имах случай да сподея това) ще трябва да понесат небивало в практиката им напрежение. Съставената програма ще изисква максимално внимание за възстановяването на силите, казано на обикновен език — най-спартанско отношение към личния режим във всички негови аспекти, умело дозиране на усилията, разумно изразходване на физическите и психическите сили.

Треньорите. Те стоят пред задачите да изработят такава „линия“ на тренировъчния процес, която да осигури най-сдържателни игри въпреки на рушаването на установения цикъл „неделя — неделя“. Ще бъде нужно творчество, много умение за корекции в състави и начин на игра в хода на самите шампионатни срещи, ще бъде необходимо много майсторство, за да бъдат докарени играчите във върхова форма тогава, когато е най-нужно — отговорните срещи за европейските клубни купи, многобройните срещи на

националните отбори.
Съдиите. Тяхно задължение ще бъде (наред с всичко останало, за което многократно е говорено...) да наложат по терените най-спортменска атмосфера, най-коректна игра. Защото само аритметичното увеличаване броя на срещите води до съответно увеличаване на процента възможни контузии; защото краткото (в много случаи...) време между два мача рязко намалява възможностите за лечение. А това значи умислено грубата игра, незначително здравето на съперника да се гонят с нажежена до червено... свирка.

НЯМА СЪМНЕНИЕ, че състезатели, треньори, съди, а наред с тях деятели, ръководители и други специалисти ще положат много усилия за изпълнение на новите задачи... Но това в никакъв случай не улеснява прогнозите. Та все още твърде пресни в съзнанието на приятелите на футбола са примерите с напрегнатия старт на „Левски—Спартак“ в миналогодишното първенство (тогава „сините“ след една тежка програма в шампионата, турнира за Купата на Съветската армия и срещите с „Аустрия“ направо излязоха от реалите...) или с ЦСКА „Септемврийско знаме“ в края на пролетта, когато своята дума каза необичайно дългият (след турнето в Бразилия) полусезон. Можем ли при това положение да предвидим какво ще бъде „поведението“ на отделните състави при новите изисквания?
И все пак рискът изглежда (нали става дума за прогнози...) донякъде оправдан. Защото съществуват всички реални предпоставки армейците да прекратят установената в последните години практика всяка година да има нов шампион. Те започват първенството с най-хомогенен състав, с най-малко промени. А и сведенията от

лагера на шампионите — читателите на „Стрелба“ бяха информирани за това — сочат небивало прежнее в тренировките...
Трудно е обаче да се мисли, че останалите отбори ще стартират с мисълта, че не могат да изкачат първи върха. „Левски—Спартак“, зависимо от сериозните проблеми в средата терена и нападението, едва ли ще се приключи с второто място. Пловдивският „Локомотив“ успешно атакува челото, стигна до последен мач в турнира за Купата на Съветската армия ни кара да мислим, че „апетитът идва с аджапичката“... Трябва ли да забравяме в сметката един „Ботев“, който освен целия си напрежение вече е повярвал в истинските си възможности Или...

Вероятно този разширен „списък“ ще предизвика съмнение в прекален оптимизъм. Но той е излишен! Футболът си остава футбол. Нима някой смееше да твърди през есента 1962 г., че шампион през пролетта на 1963 г. ще бъде пловдивският „Спартак“?

Може би сравнително по-точни предвидения могат да се направят за дъното в „А“ лигата. Но сега сме на старт. А стартът иска пред всичко оптимизъм...

Дали сега е време за прогнози? По-редно глежда нарушаването на традицията. Сега е време за труд, за сериозно преустройство на „нищците“; за рушене на остаряващите разбирания за подготовка и игра; за нова на първо място психическа нагласа.

И тогава след 34-ия кръг на продължителен футболен марафон, след 306-те срещи на шампионата ще има един единствен победител — големият футбол!

Митко ЕКСЕРОВ



...добри игри, още по-зряло представяне — това очакват зрителите от капитана на отбор и на ЦСКА „Септемврийско знаме“ ДИМИТЪР ПЕНЕВ.



По пътя на един от 192-а гола: ПЕТЪР ЖЕКОВ

ТРИМА РЕКОРДЬОРИ СРЕД ГОЛМАЙСТОРИТЕ



Добромир ТАШКОВ

Трудно е да се съгласим с онези, които считат, че голмайсторът губи своя ореол. Тачен и в миналото, уважаван сега, той ще бъде на особена почит и в бъдеще. Защото колкото по-изявено става колективното начало в играта, толкова по-голямо внимание заслужават онези, които материализират усилията на цял състав.
...Голове бележат мнозина. Наред с нападателите — полузащитници и защитници, които отговарят на съвременните тенденции за всестранност в играта. Вкарват голове дори и вратари, които реализират дузпи. И все пак само трима български футболисти могат да бъдат наречени рекордьори сред голмайсторите в „А“ РФГ: Добромир ТАШКОВ, който цели десет години бе в листата на десетте най-добри реализатори за отделни първенства. При това три пъти Ташков успя (през 1952, 1954 и 1958 г.) да застане начело на най-добри-



Иван СОТИРОВ

то реализатори.
Иван СОТИРОВ (Ботев-Пд) е носител на друг наистина трудно подобрим рекорд — той застана начело на листата на най-добри те стрелци през 1960—61 година, като отбеляза 20 гола — 66,66 на сто от топките, изпратени в мрежите на съперниците от „канарчетата“ през цялото първенство.
И все пак рекордьор на рекордьорите е Петър ЖЕКОВ, тъй като той:
— е отбелязал най-много голове в историята на „А“ РФГ — 192;
— реализира най-много голове в едно първенство — 36 в шампионата 1968—69 година; с тях той спечели и „Златната обувка“;
— единствен от футболистите на „А“ РФГ успя да бъде най-добър реализатор в групата в четири последователни шампионата: от 1966—67 до 1969—70 година.

Евгений Аржанов



Втора година той не познава поражение! На открити или закрити състезания, в родината или извън нея, в Европа или в Америка Евгений Аржанов неизменно е победител. Известният в миналото атлет Александър Пугачевски казва за него: „Никога в СССР не сме имали бегач на средни разстояния като Евгений Аржанов.“

Миналата година Аржанов започна победния си щурм във Виена със спечелването на шампионската титла на първото европейско първенство в зала. През пролетта победи всичките си противници в турнира за Купата на Европа, за да се изправи след това в Ленинград срещу първите две сили на САЩ — рекордьора Свенсон и Уинценрид. Тази година историята се повтори срещу Луцис и Сандисън в Бъркли. В тези два „мача на гигантите“ Аржанов победи и участващите извън класирането — Плахи (ЧССР) в Ленинград, Фишер (Австралия) и Дис (Ямайка) в САЩ.

Познаваме го от Втория европейски зимен

шампионат в София. С каква лекота и убедителност спечели за втори път шампионската титла! Отличен тактик като всеки голям състезател, Аржанов разчита на финалния си спринт. Това е неговото най-силно оръжие, на което досега никой не е устоял. Но когато темпото е много бавно, той не се колебае да поеме водачеството и да наложи по-високи скорости. При всички случаи обаче Аржанов запазва достатъчно сили, за да финишира като... спринтьор!

Евгений Аржанов е завършил музикално училище и техникум по химия. Големият спорт не го откъсва от личните му интереси към изкуството и науката. Заедно с Борзов той е най-активен участник в научните кръжоци във Висшия институт за физкултура в Киев. Еднакво се увлича и от класическата музика, и от космонавтиката. Роден е на 9 февруари 1948 год., в малкото украинско градче Колиуша. Висок е 179 см и тежи 69 кг. Негов треньор е Иван Токар, подготвил европейския шампион на

3000 м с препятствия в Будапеща Виктор Кудински. Аржанов е офицер — защитава едновременно спортната част на Съветската армия и на украинския отбор, който спечели първо място в атлетическите състезания на Петата спартакиада на народите в СССР. На тези състезания Евгений Аржанов победи в коронната си дисциплина 800 метра гладко бягане с най-висок резултат в Европа през този сезон — 1.45,9 мин. — само 0,4 сек. по-слабо от неговия всевъзрожден рекорд, поставен през миналата година на международния мемориал „Братя Знаменски“.

Запитан кой според него е идеалният бегач, той отговаря: „Идеален бегач не съществува. Но най-много ми харесва Питър Снел (двакратен олимпийски шампион и световен рекордьор)“. На въпроса, какви са плановите му, Аржанов дава следния отговор: „Рекордите — първо европейския (1.44,9), — а след това световния (1.44,3). Но по-важни и ценни са победите в европейските първенства и естествено на олимпийските игри...“



На територията на Съветския съюз живеят над 130 различни нации и народности. И почти всички си имат свои национални видове борба, добивали облика си в продължение на векове, свързани с традициите и икономическите условия за живот.

Сега в СССР съществуват над 50 такива видове борба. Всички те имат свои отличителни особености, но правилата на повечето от тях са сходни със свободната борба. Ще ви запознаем с най-популярните.

В Киргизия нито един празник не минава без националната спортна борба на коне оодаръш. Тя

ООДАРЪШ, ГЮЛЕШ, КУРАШ —

НАЦИОНАЛНИ БОРБИ В СССР

изисква от участниците голяма физическа сила и умело управление на коня. Задачата на всеки е да събори или свали от коня своя съперник. Схватките стават на равна площадка или в кръг с диаметър 30—40 метра и продължават 15 минути. Ако няма победител, съдията дава допълнителни 5 минути. Ако и тоя път никой не е надделял, присъжда

се равен резултат. До участие се допускат спортисти, навършили 18-годишна възраст (снимка 1).

В Азербайджанска ССР е разпространена националната борба гюлеш. Участниците се борят върху килим или на поляна. Облечени са със специални шалвари до колената (снимка 2). Хватките тук са както в свободната борба. Два

боят продължава 10 минути. Ако никой от съперниците не успее да положи съперника си по гръб, победителят се определя по точки — в зависимост от активността и броя на приложените хватки.

Много поклонници има и узбекската национална борба кураш. Борците са облечени с национални халати и се държат за поясите (снимка 3). Правилата разрешават прилагането на спъвания, за лаване на краката, различни хвърляния. Схватките не са ограничени ни по време и продължават, докато единият от съперниците постигне победа.

(АГН)



ЛЕДЕН СТАДИОН В КИЕВ

В Киев се строи голям леден стадион — единствено съоръжение от подобен род в Съветския съюз. Стадионът ще има трибуни за 10 000 зрители, изкуствена ледена писта, закрита зала и тренировъчна база за украинския художествен и спортен ансамбъл „Балет върху леда“. Тук ще има лед през цялата година и киевчани ще гледат състезания по кънки-бягане или спектаклите на ансамбъла и през най-топлите летни дни.

Киевският леден стадион, или както го наричат неговите строители, „леденото градче“, ще бъде построено на площ от 180 декара. По-голямата част от тази площ ще бъде заета от зелени насаждения и изкуствено езеро. Самият стадион е в централната част на красивия парк. Неговите трибуни ще оградят 400-метровата елипса на ледената писта, широка 13 метра. Площта, обиколена от пистата, ще бъде затревана и ще се използва за състезания по други видове спорт. През зимата, когато е особено студено на откритите трибуни, зрители ще се оттеглят в затоплени стъклени боксове, откъдето също може да се наблюдава всичко, което става на пистата.

Проектантският колектив се е погрижил за красиво архитектурно оформление на стадиона и за рационално използване на площта под трибуните. Тук ще бъдат разположени много зали за спортни игри, гимнастика и тежка атлетика. В специална кинозала ще могат да се гледат учебни и други спортни филми, кинограми на изтъкнати спортисти, видеозаписи на състезания, проведени на стадиона. Удобни съблекални и гардероби, бани, работилници за поправка и точене на кънки, голем кафе-сладкарница, фойета за почивка и др. създават максимална удобства за спортистите.

В комплексната база на украинския ансамбъл „Балет върху леда“ ще има зала с 3000 места, ледено поле с размери 60 на 30 метра, географски зали, студия за дъщерни, които се занимават с фигурно пързалане, гримьорни за артисти, помещения за репетиции...

Проектантите са нарекли специалната хладилна инсталация „ледено сърце на стадиона“. Тя ще представлява модерна фабрика за производство на лед.

ФУТБОЛ В ЗЕЛЕНО И БЯЛО



Ирландският отбор на Северна Ирландия — на стадион „В. И. Ленин“ в Москва

...на светските футболисти...

...за „Старт“

Известно при друга географска положе- ност Северна Ирландия изглежда да пред- ставява от футболна гледна точка нищо по- много от най-обикновен аутсайдер. Но в ос- татък на двобоето кълбо всички (каз- ната — се радват с футболни обувки. Зато всички излизат от около милион и поло- вина милиона обитатели да излячи около 100 000 футболни, а те, обединени в около 100 клуба, се привличат на стадиони като „Уиндзор парк“ в Белфаст повече от 50 000 души. Затова тази година любителите на футбола в Северна Ирландия чествуваха своя отбор на турнира за купата на стра- ната. Точно е да бъдат изброени всички но- минации — парант през 1891 г. бе „Мойола“ (поздържанет — „Дистълери“, който спечели на финала „Дери сити“ с 3:0.)

Затова тази страна като Северна Ирлан- дия има в своята история футболисти, които са останали срикозна дия не само в це- лите Ирландски спорти, но са уважавани и та- мна, и днес от своята родина. Дени Блек (роден е през 1928 г.) бе дълго време от най-добрите десни полузащитници в света, като че играеше отлично и като за- щитник и като нападателя. Завършил спортния си път (впрочем той и сега е изключително популярен в Англия като телевизионен ко- ментатор) в Английската футболна лига — в „Блосом“, „Астон вила“ и „Тотнъм“, — той бе обявен за неин най-добър играч през 1958 г. Да не говорим за вратаря Хари Гейт, чиято име — особено в дните на све- товното първенство по футбол в Швеция през 1958 г. когато бе посочен като най-до- бър вратар — се използваше като сино- ним за изключителна реакция, отскок и пър- востепенност за Джими Макилрой, един пре- зидентски майстор на комбинативната игра, за Джим Бекс, играл в националния си отбор на всички континенти освен вратарския (впрочем в този отбор той веднъж сменил кон- трата вратар...) и още по-малко за из- вестния Джордж Бест...

ОСНИ ИГРАЧИ. ИЛИ СЛАБИ КЛУБОВЕ

Но Северна Ирландия, която ражда от- лични футболисти, има слаб клубен фут- бол. Иначе не може и да бъде. Местните клубове са къде-къде по-бедни от английски- те, само първенство на страната започна през 1947 г. като първенство на североир- ландската регионална лига и всеки про- явит се състезател бърза да намери място в едни от силните клубове в четирите про- фесионални дивизии на Англия. Затова и шампионатът на страната, в който участват

12 състава, без нито един да е заплашен от изпадане, тъй като съставът на участниците е постоянен, не е особено интересен.

В него доминират няколко клуба: „Глен- торан“, основан през 1905 г. и представител на един от районите в Белфаст, близо до сет пъти шампион на страната и още толкова пъти носител на купата; „Линфийлд“, с це- ли 25 години „по-стар“ от своя именит съ- перник, собственик на стадион „Уиндзор парк“, със сравнително малко победи в шампионата на страната, но затова пък с повече от 30 победи в турнира за купата; успехи имат и „Дистълери“, и „Дери сити“.

Всички тези състави обаче нямат успехи на международния терен. В европейските клубни турнири обикновено се представят като аутсайдери. Но това определение труд- но може да се отнесе към сборния състав на страната. Защото в него обикновено игра- ят и „емигрантите“ (в някои случаи — само- тел), чиято сила е далеч по-голяма от въз- можностите на играчите, останали в Север- на Ирландия.

БЕЗ ПРИЯТЕЛСКИ СРЕЩИ

Сборният отбор в зелено и бяло обикно- вено играе далеч повече официални турнир- ни срещи, отколкото приятелски мачове. Често има цели сезони, в които отборът ня- ма нито един приятелски мач. И това е ле- сно обяснимо — при напрегнатата програ- ма на английския шампионат клубовете труд- но освобождават своите играчи...

След миналогодишния трагичен балаис (нито една победа в четири мача...) през този сезон отборът на Северна Ирландия изглежда в подем.

Още през зимата треньорът на отбора Би- ли Бигхъм заяви, че загубата през есента сре- щу Испания в Севиля с големия резултат 3:0 е случайна. И той се залови да укрепи своя състав, като осигури всички силни североирлан- дци, които играят в английски клубове. Успя още за първия мач срещу Кипър в Никозия, направи същото за срещата реванш в Белфаст (два мача завършиха с по- беди — 3:0 и 5:0) и стигна до стандартен състав в първенството на британския ос- тров през май.

Именно трите срещи от най-стария тур- чир в света (първенството на острова се играе от 1883—1884 година) върнаха са- мочувствието на североирландците, въз- реки че не успяха да повторят успеха си от 1914 година, когато го спечелиха за единствен път (още 4 пъти те са разделя- ли първото място). Тези срещи вдъхнаха оптимизъм, защото момчетата на Бигхъм загубиха с 1:0 от световния екшампион Англия, след като — по мнение на неутрал

ните наблюдатели — биха могли да сле- челят с 3:0; по пътя към победата се из- прави отличният Бенкс, безогрешен на английската врата... Затова пък последва победа над Шотландия (не къде да е, а на самия „Хемпдън парк“ в Глазгоу!) с 1:0 и още една победа, за първи път от 1959 г. насам, над Уелс.

Именно този турнир показва и характерни- те особености в играта на североирланд- ския състав „тип 1971“. Той разчита преди всичко на своята защита. В нея се отлича- ва вратарят Дженингс, който на първенст- вото на острова с успех конкурираше от ново много силния Бенкс. Умението да се групира силен защитен блок позволи на избраниците на Бигхъм да се справят със силния натиск на англичани и шотланд- ци във втората част на двете срещи.

По-различно е положението в атака. Се- верна Ирландия разчита на двама профе- сионалисти, които играят в Англия и се проявяват от най-силните си страни — цен- тър-нападателя Дуган и крилото Бест, който — независимо от номера, които има на фланелката си — играе по це- ля фронт на нападението. Тези опасни на- падатели са „свързани“ от Хамилтън, единствения играч в отбора, който играе в родината си („Линфийлд“). Силата на нападението е в чисто островния стил — далечни остри прехвърляния, майсторска контраатака, успешна борба във въздуха.

Но веднага трябва да се каже, че напа- нието не е от най-резултатните. Накстина- щу Кипър бяха постигнати осем гола в 10 мача. Но затова пък в първенството на ос- трава бе постигнат само един в три мача — Хамилтън (да повторим — единствения с роирландец в отбора). Победата сре- Шотландия бе извоювана с помощта на автогол.

РЕШИТЕЛНА ЕСЕН

Петте мача през пролетта вдъхнаха тимизъм. Северна Ирландия подобри з- чително позициите си в своята група европейско първенство. Дали всичко с- че е закономерно, ще подскаже футбо- лта есен. Тогава Северна Ирландия има шестелни срещи — два мача със СССР един (на свой терен) с Испания. Отново с- ят въпросите около състава, ще се тър- „благоволенията“ на английските клу- ве (за първенството на острова бе лесно тогава нямаше срещи от английския ш- пионат), които така или иначе са благоски- ни към желанията на североирландската га, но никога не нарушават собствените интереси.

И именно след тези срещи ще бъде настроението, с което Северна Ирланд- ще започне квалификационните срещи световно първенство...

Майкъл ЛОВЪ



Джордж Бест не обича само футбола. Той с увлечение играе и голф, и крикет...

ЗРИТЕЛИТЕ СТАВАТ НА КРАКА

...На 15-годишна възраст Джордж Бест бе забелязан от „разузнавачите“ на клубовете, когато играеше в един юношески отбор. На 17 години бе професионалист, на 18 — надежден, отколкото Стенли Матюс, Фини Гаринча на същата възраст. На 22 бе обявен за най-добър футболист на Англия, на 23 — за най-добър играч в Европа.

Ирландец по рождение, Бест е ирландец и по характер. Той играе инстинктивно. Това чувство бе доразвито от менажера на „Манчестър Юнайтед“ Мат Бъзби — той остави малкия ирландец да се развива по свой път без специална подготовка, през която минава всеки новак, без специални задачи в играта. Затова Бест (може би) е един изключително своеобразен футболист. С каскада от финтове той обича да надиграва директния си съперник; отнема топката най-малко като полузащитник и не се страхува от острият сватки отличните му и навременни подавания си редуват с много силни удари; носи обикно- вено № 11, но много често е в центъра на нападението („Това ми допада изключи- телно много“); и всичко върши на много в- соки скорости.

Впрочем Бест е разнолик и като човек... „Аз не обичам битьсита“ — твърдеше той, а като фигура, по облекло и прическа се стремеше да им подражава, въпреки че не признаваше това.

„Моя слабост е, че се нагърбвам с мно- го задачи във всеки мач“ — признава той. И продължава да играе по същия начин. — Хубаво е да бъдеш световен шампион заедно с английския отбор — отговори той на въпроса, дали не съжалява, че е ирлан- дец и няма право да играе за английския отбор. — Но още по-добре е да играеш на финала на световното първенство с отбора на Северна Ирландия.

И може би точно тези думи, запомнени до- бре от почитателите на таланта на Бест, на- ред с добрата му игра караха 20-те хиляди зрители да стават винаги на крака, когато той поемаше топката в последния мач на Северна Ирландия срещу Уелс...

Този отборът на Северна Ирландия завърши участието си в миналото световно първенство. Останаха само фланелките за спомен, взети от съветските играчи, които се класираха за Мексико.



СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ «ТИП 1971»

Така играят националите в зелено и бяло през тази година — едно ярко изразено 4 — 3 — 3, в което преливането на отделните линии и особено на полузащитата и нападението става по типично ан- глийски начини.

Според схемата на игра: Дже- нингс — Райс, О'Кейн, Хънтър, Нелсън — Макмордън, Николсон, Клементс — Хамилтън, Дуган, Бест.



Андрей Зидек — най-добрият стрелец на световното първенство в Любляна. И той, и д-р Хорняк, бивш национален състезател, си задават един и същи въпрос: „Как е оперираното коляно!“

ВЪВ ФОКУСА Е БЪОБЛИНГЕН

БРАТИСЛАВА, август, специално за „Старт“

На конференцията на Международната федерация по баскетбол във финландския град Рованиemi беше теглено жребията за тазгодишното европейско първенство. Освен водача Югославия в група „Б“ ще се състезават мъжките отбори на България, Чехословакия, Турция, Италия и Израел. Решени бяха и някои

принципни въпроси за състезанията през следващите години, които несъмнено ще повлияят върху борбата в тазгодишния шампионат на континента. Отборите, които през септември в ГФР ще заемат първите седем места в крайното класиране, получават автоматически право да участвуват в европейското първен-

ство през 1973 г. в Испания. А следващите, до 12-о място включително, ще играят квалификационен турнир с останалите кандидати от Европа, за да се определят другите четири отбора от семейството на най-силните.

Така с право може да се очаква, че тазгодишното европейско първенство ще бъде едно от най-интересните в 80-годишната история на баскетбола. Претендентите за добро класиране са доста, а местата, които осигуряват спокойствие за 1973 г., са твърде малко. И може би още първият ден на шампионата — 10 септември — ще каже нещо определено за съдбата на отделните страни.

В нашата обща група в Бьоблинген по-слаби изглеждат Турция и Израел. Останалите четири отбора имат почти еднакви шансове да влязат в полуфиналите. Свидетелство за това е и последната среща между България и Чехословакия в София, която завърши с минимална победа на българите — 76:74.

По време на квалификационния турнир в Любляна и гостуването в България треньорът на чехословакия отбор д-р Николай Ордиунг не можеше да използва двамата най-добри играчи на Бърно — Бобровски и Поспишил, които бяха опората на Чехословакия в последното световно първенство. Новото откритие на сезона беше Беранек — отличен разпределител от първодивизионния отбор „Искра“ (Свит).

Тренировъчният сбор през август ще помогне на д-р Ордиунг да определи окончателно състава за европейското първенство. Треньорът ще избира измежду следните баскетболисти: И. Зидек (висок 206 см), Р. Мифка (201), Б. Сако (196), И. Зедничек (194), И. Ружичка (186), К. Барох (180), И. Конопасек (178) — всички от „Славия Прага Аутошкода“, П. Новицкий (203), М. Поспишил (198), И. Бобровски (196) и И. Балашик (190) от „Збройовка“ (Бърно), З.д. Кос (203) от „Дукла“ (Оломоуц), К. Брабинец (192) от „Пардубице“, И. Беранек (191) от „Свит“ и М. Корец (182) от „Спарта“ (Прага). Безспорно за скелет ще

послужат играчите от шампионския отбор „Славия Прага Аутошкода“, но вероятната основа на леторка е: Зедничек, Бобровски, Поспишил, Зидек, Беранек. Реална прогноза — четвъртото място.

Йозеф ИЕДЛОВСКИ

НАЙ-БЪРЗИЯТ В ЕВРОПА

Френският кроулист Мишел Русо е любител на изненадите, на внезапните удари. След цял сезон мълчания преди десетина дена най-неочаквано той преплува 100 м свободен стил за 52,7 секунди и сваля още една десета от собствения си европейски рекорд. Не по-малко изненадващ бе и ударът му миналото лято на европейското първенство по плуване в Барселона. Едва ли някой очакваше от 23-годишния, твърде възрастен за тоя спорт френски спринтьор това, което той направи. Още в подборните серии на 100 м свободен стил постави нов европейски рекорд — 52,8 сек., пръв бе и на финала, което му донесе златен медал. Знаеше се, че в продължение на месец и половина непосредствено преди това Русо е тренирал в САЩ при известния треньор Питър Даланд. Но се знаеше и друго: през зимата продължителна болест бе нарушила нормалния ритъм на тренировките му. Затова успехът на Русо в Барселона бе толкова изненадващ. Затова и сега, когато той усилено се готви за новия сезон и за догодешните

олимпийски игри, мнозина вждат в него една от солидните надежди на Европа в двубоя и с отаждокеанските плувци.

За разлика от обичайния път — първо плувец, а след това ватерполист, — по който минават повечето младежи, Русо започва спортния си път като играч на водна топка, участвал е във френския национален тим по време на европейското първенство в Утрехт през 1966 г. Още тогава на една тренировка постигна на 100 м отлично време за ватерполист — 58,4 — и решава да се посвети на плуването. Бързо слеза до 54,0 на 25-метров басейн, но... една болест му попречи да замине за олимпиадата в Мексико. Така чак през миналата година упоритият французин се пребори с нестабилното си здраве и с хронометрите, за да намери място в европейския и световния елит.

Какво мисли Русо за съвременната плувна тренировка?

— Невъзможно е да се плува повече от 12 километра на ден. За да станеш шампион, ос-

вен интензивната работа в басейна са нужни и други неща: да умееш да пазим психическото и физическото си равновесие...

— В плуването меродавни са данните на хронометъра. Но все пак какво бихте казали за тактиката в тоя спорт?

— В плуването има твърде малко тактика, тъй като във водата човек не обръща внимание на нищо друго освен къде са съперниците му — отпред или отзад. Тактика е приложима, преди да е даден стартовият изстрел. Става дума за психологическо въздействие върху противниците. Особено използвани са неправилните стартове — нарочни стартиращи преди изстрела, за да влияеш върху другите състезатели и върху стартера. Обикновено в такива случаи стартерът избързва с натискането на спусъка при повторната команда и ако съумееш да използваш това, печелиш ценни десети от секундата. Тая тактика често ми е носила успех. След като си вече във водата, по-важно е да взимаш всякакви предпазни мерки, отколкото да мислиш за тактически ходове. Например в момента на обръщанията в зависимост от позицията, която заемаш, да знаеш кога да излезеш на повърхността — порано или по-късно, — за да избегнеш вълните, образувани от другите плувци...



ПАНОРАМА

Дейвид Хемери, олимпийски шампион на 400 м гладко бягане, е сериозно затруднен в подготовката си за Мюнхен. Болка в лявото ходило, последица от заболял хрущял, пречи бягането му и го принужда да потърси съветите на шведския специалист Ролф Лундквист, който си извоюва голяма слава с успешното лечение на шведски скиори, повредили ахилесовото си сухожилие при спортуване. Лундквист излекува и британския летящ шампион на 800 м Джон Дейвис, който скъса сухожилието си в вечерното на Мексиканската олимпиада. Дейвис оздравя, възстанови формата си и пак бе най-добър в Англия през миналата година, но неотдавна пак скъса сухожилие — сега на другия си крак — и отново е при д-р Лундквист...

Трима смели скиори се спуснаха по най-прекия път от най-високия връх Алпите — европейския първенец Монтблан. В спускането, което започна северния склон почти от най-високата точка на върха, участваша 38-годишният шотландец Дерик Брайтъм, 35-годишният швейцарец Силвен Сандан и 23-годишният италианец Гундо Виньо. Разстоянието от близо 5 километра изминато за 6 часа.

Цените на билетите за футболни мачове в Англия продължават да покачват, макар че далече надминават нашите представи по отношение на своя размер. През 1968 г. финалът на купата на европейските шампиони в лондонския стадион „Уембли“ между „Манчестър Юн.“ и „Бенфика“ донесе приход от 118 000 лири (продадени са 100 000 билета). А в тазгодишния финал на същия турнир между „Арсенал“ и „Панатинайкос“ — при това без участие на английски отбор! — бе събрани рекорден приход от 185 000 лири. Такаво бяха продадени 100 000 билета. Най-скъпите седящи места струваха пет лири, а правостоящите — само по 1 лира (около 3 долара).

Може би не всички любители на футбола (та те са толкова милиони!) знаят кой е създал правилата на футболната игра така, както тя се практикува днес в цял свят, и кой може да ги изменя.

Това е „Интернешънъл футбол асошиейшън борд“ или както обикновено го наричаме „Международният борд“ или само „бордът“. Този своеобразен законодателен институт има всичко 16 „депутати“. Всяка от четирите британски федерации (Англия, Шотландия, Уелс и Ирландия) участва с една делегация, съставена от по 3 членове, или всичко 12 представители. Останалите 4 места принадлежат на ФИФА. При гласуване делегациите имат право на по един глас, а всеки от представителите на ФИФА — също по един. Това означава, че британските делегации имат винаги най-малко 50% от гласовете. Но като се има предвид, че четиримата членове на ФИФА са Стенли Роуз (Англия), Кенет Астон (Англия), Кое Еве Тейк (Малайзия) и Робер Масон (Франция), става очевидно, че британците разполагат с мнозинство. Все пак многобройните критики срещу

МЕЖДУНАРОДНИЯТ БОРД И ФУТБОЛНИТЕ ПРАВИЛА

тези недоволства. Знае се вече от дълги години, че бордът трудно приема предложения за изменение на футболния регламент и още по-трудно ги одобрява.

Какво е променено през последните години? Дадено бе разрешение:

- * да се сменят по двама футболисти по време на състезание;
- * да се изпълняват дузпи за определяне на победителя при квалификационни срещи;
- * въведено бе правилото за четирите крачка на вратаря, за да не се бави играта.

предложиха да бъде премахната засадата по цялото игрище, освен в наказателното поле. Бордът реши предложението да бъде изпитано на практика най-напред в традиционния предсезонен турнир през август в Англия за купата „Уотин“. В него участвуват 8 отбора — по два от четирите английски професионални дивизии. Впоследствие експериментите могат да продължат и в други състезания.

Неочакваното предложение предизвика оживени и противоречиви коментари. Например генералният секретар на ФИФА Хел

Кенет Астон, бивш известен международен съдия и председател на съдийската комета на ФИФА, припомня, че подобни промени са били правени в периода 1920-1930 година.

„Смятам — казва Астон, — че тези промени бяха недостатъчни, тъй като не шеха само по време на приятелски срещи. И сега изводите от турнира за купата „Уотин“ не могат да бъдат окончателни, тъй като ва да се направят и други промени. Те могат дадат отрицателен резултат, това е сигурно от голяма полза — ще покаже, че това правило е по-добро. аз от мое откритие предложих да се забрани на вратаря да топката с ръце, когато му е в наказателното поле. Доста нападения бяха извършени по този начин.“

Представителите на борда в международноизвестни специалисти изследват внимателно към каквито и да било промени в правилата. И наистина, ако промените почне да ги изменя без обсъждане, не, ръководен само от желанието си да на да се повлияят резултатите

СПЕКТАКЪЛЪТ или генерална репетиция

... телефон от нашия пратеник Ешуа АЛМАЛЕХ

ДЕСЕТКИ

... десетките президенти десетия брой ... на олимпийския стадион в Хелзинки ... стартите на Х ...

СПОКОЙСТВИЕТО Е НАРУШЕНО САМО В ОТАНЕМИ

В „Белки град“ обаче характерното за него спокойствие не е нарушено, тъй като действащите лица на големия спектакъл са не повече в едно от градчетата спътници на десетките километра от финландската столица — Отанеми — същото, където преди 19 години е построено олимпийското село за спортистите от социалистическите страни. Сега то е разраснало неколкостранно. Модерните



... студентски общежития са превърнати в хотели за състезатели, придружаващи лица и журналисти. И трите категории наброяват поотделно над 1000 души...

„Предстартовата треска“ се разпространява като епидемия. Дори миловидните финландски девойки, които са прикрепени към разните делегации, често повишават глас, за да издържат реда, или с подкупващи усмивки консулват най-нотърпеливите. Така стана и с българските италианци, които се бяха качили на българския рейс и искаха веднага да тръгнат от аерогарата за Отанеми.

КОНИКУШАН „ДОПИНГ“ НА ФРАНЦУЗИТЕ

Екстремно с нашата малка атлетическа група пристига и многолюдната френска делегация, включваща 70 спортисти. Между много познати лица съзряхме Мишел Бернар, издъхва вече 40-годишна възраст. За белите си коси и умикален случай, но Бернар не само не се смущава от възрастта си, а е горд,

че е постигнал на последното френско първенство личен рекорд на 5000 м (13.40,0) и... ще се състезава редом с атлети, които биха могли да бъдат негови синови. Но той, както и мнозина други французи бяха обезпокоени, че финландските митнически власти конфискуваха кашоните с 800 бутилки „Бордо“. Бернар разпалено обясняваше, че досега на всички европейски първенства и олимпиади френските атлети са имали възможност да пият лоне по чаша вино на обед и на вечеря. Но домакините бяха неумолими. Французите тръгнаха за Отанеми без кашоните с вино, а почетният секретар на Европейската асоциация Дарио сподели с ръководителя на нашия отбор Тодор Тодоров, че вече е време неговите млади сънародници да привикнат да се състезават без своя „допинг“.

НУРМИ ОТРИЧА „МОДАТА“

От родния си град Турку пристигна прочутият Пааво Нурми, който догодина ще чества своя 75-и рожден ден. Този феноменален в миналото атлет с характерната му енергичност заяви, че не може да разбере каква е тази мода да се бяга с бради и мустаци. „Дали Бедфорд и Ръоланс искат да изплашат останалите с вида си!“ Едва ли. Освен двамата известни бегачи в първия финал на европейския шампионат — 10 000 м — за медал



ще претендират и други силни бегачи: двукратният европейски шампион Хаазе, Шарфетдинов, финландците Виитайнен и Туоминен, на които Нурми възлага големи надежди.

ЯРВИНЕН ВЯРВА НАЙ-МНОГО В ЛУСИС

Ръководител на Отанеми е Мати Ярвинен — олимпийски шампион в Лос Анжелос и бивш световен рекордьор на хвърляне копие. Поискахме да чуем предвижданията му за изхода на борбата в тая дисциплина, чийто шампион ще бъде излъчен утре.

— Лусис сигурно иска да постави рекорд — четвърто участие на европейско първенство и четвърта победа. Най-много вярвам в него. — А финландците? — Нашите двама са много млади: Ситонен е на 22 години, а Якол — на 21. — Ще участва и световният рекордьор Кинунен? — Не е в добра форма, но той е човек на изненадите. Може да хвърли 90 м, както и да не достигне 70!



САНЕЕВ С ДВОЙНА ГРИЖА

Тук пристигна новината, че кубинецът Родригес е победил на панамейските игри с нов световен рекорд на троен скок — 17,40 м! Ето че фантастичното олимпийско постижение на Виктор Санеев е надминато. Снажният съветски атлет загреваше видимо спокоен по алеите край морето. Не го обезпокоихме. Поискахме да се осведоим от Владимир Попов, старши треньор на сборния отбор на СССР, за намеренията на олимпийския шампион и вече бивш световен рекордьор. Големият приятел на българските атлети първо попита за нашия Стойковски: защо не е пристигнал в Хелзинки? Казахме му, че трудно лекува травма и не е във форма за европейския шампионат. Володя довери, че Санеев не скрива желанието си да възвърне своя световен рекорд, но преди това трябва да се бори за победа. За най-сериозен противник той счита румънеца Корбу. Нали двамата на зимния шампионат в София постигнаха еднакъв резултат...

НАШИТЕ, ПРОТИВНИЦИТЕ И ... НАДЕЖДИТЕ

Между хилядата участници нашите 12 са, както се казва, „капка в морето“. Все пак те са главен обект на вниманието ни, наша пър-



Рекорден е броят на състезателите, за сани на 1500 м — 45 души, от които 10 „слезли“ под 3.40,0! Задачата на нашия рекордьор Ат. Атанасов (3.42,2) няма да бъде лека още на сериите в петък.

От нашите атлетки първи стартират дн Св. Златева и Ст. Гьонина на 400 м. Седм спринтьорки са с резултат под 53,0, но мидите ни състезателки имат реални възможности да се класират поне за полуфинала, за финала — „каквото сабя покаже“. Направо на финала участва Ива. Христова заед с още 14 атлетки. Задачата е да се „проби стоманената шесторка от по три състезатели на СССР (Чижова, Иванова, Некрасова) и ГДР (Гумел, Ланге и Фридел)...

От останалите наши състезателки днес включва в борбата и Т. Петрова (800 м), Амзина (1500 м), Н. Ангелова (петобой) Л. Моллова (копие) ще стартират в петък, Йоргова — в събота, а щафетният отбор 4x400 при 11 записани квартета би могъл участва на финала в неделя при победа не над един от тях...

И така спектакълът в Хелзинки започна. Мнозина вече го считат за генерална репетиция пред следващия спектакъл в... Мексико!

ОЛИМПИЙСКИЯТ СТАДИОН в Хелзинки

бронзовата фигура на Нурми и кулата, и джмгата в чест на олимпийския шампион Я. Виенен.

РОЗЕНДАЛ (ГФР) — световна рекордьорка на скок дължина (684). Дали ще се усмихне след състезанията, където ще има за противнички Хербс — ГДР [683], Вискополану — Рум [682], Антенен — Швейц [681]...

ЧИСТЯКОВА (СССР) — бронзова медалистка от Мексико на 400 м, след което се омъжи за старши треньора на сборния отбор, стаймайка и сега отново е на големия старт...

ФЕЙЕР (Унг) — с трети резултат в историята на атлетиката на хвърляне диск [66,92 м] и с претенции за европейската титла.

ИВАНКА ХРИСТОВА — за трети път на европейско първенство: през 1962 г. — седма с 15,16 м, през 1969 г. — четвърта с 18,04 м а сера!...

ЕШ—71 НА СИННИЯ ЕКРАН

Вторник — от 16 до 18.30 ч. (пряко) и от 22.40 ч. (видеозапис).
 Сряда — от 17 до 17.50 ч. (пряко) и от 23.05 ч. (видеозапис).
 Четвъртък — от 17 до 18 ч. и от 18.10 до 19 ч. (пряко) и от 22.55 ч. (видеозапис).
 Петък — от 17.30 до 20.30 ч. (пряко).
 Събота — от 17 до 18.30 ч. (пряко) и от 23.30 (видеозапис).
 Неделя — от 14 ч. (видеозапис).
 а от 15 до края (около 19 ч.) — пряко с прекъсване от 10 минути в 18 ч.

И говорейки, тя протягаше крак. Мартин вземаше спокойно тази плът, сякаш тя бе на някой бегач, и обясняваше: — Масажирате така, нагоре. С жените е трудно, защото има мазнина над мускула. — А в случай на нещастие как ще ме носите? Тя му поставяше и много други въпроси, но Мартин отговаряше винаги невинно, много далече от съмнението за нейните непочтени намерения. Тя прояви любовитство какво съдържа неговият куфар и за него нямаше нищо трудно да ѝ покаже фланелката си, панталона и спортните си обувки.

— О, господич Мартин — казваше тя, — колко бих искала да ви видя облечен като колоездач. Никога не съм виждала от толкова близо.

— Щом това ви прави удоволствие, аз съм съгласен. Ще мина в съседната стая. Когато се върна, той я намери облечена в костюм, по-лек и от неговия, чието описание човек предпочита да спести. Но Мартин дори не сведе очи. Той погледна безсрамницата със сериозен вид и каза, клатейки глава.

— Виждам, че и вие имате желание да правите колоездачни обиколки, но ще ви отговоря направо. Професията на колоездача според мен не отива на жените. Въпрос на крака. Вашите ще станат като моите, но не само това ме тревожи. Жените имат бюст, а когато се движат 200 или 300 километра, това трудно се понася, мадам. Без да смятаме, че трябва да се мисли за децата.

Едновременно с увеличаване на годините и опита Мартин ставаше все по-ревностен в борбата. Той участвуваше в почти толкова надбягвания, колкото са датите в календара. Той не познаваше почивката. Завършваше един пробег, записваше се веднага за нов. Слепоочията му започнаха да побеляват, при гърби се и беше старейшината на колоездачите състезатели. Но той не знаеше това и даже изглеждаше, че пренебрегва възрастта си. Както по-рано пристигаше последен, но със закъснение, 2 — 3 пъти по-голямо. Само в молбите си казваше:

— Господи, не разбирам, не знам от какво зависи...

Един летен ден караше по маршрута Па

риж — Орлеан, минаваше през много познат край и изведнъж забеляза, че му се е спускала гумата. Докато я оправяше, по края на пътя се приближиха две жени. Едната от тях, която държеше в ръцете си дете на няколко месеца, го попита:

— Познавате ли един Мартин, който е колоездач?

Той отговори механически:

— Аз съм Мартин. Последният.

— Аз съм жена ти, Мартин.

Той вдигна глава, без да прекъсва да намества гумата, и каза нежно:

— Много съм радостен. Виждам, че децата растат — добави той, гледейки бебето, като го вземаше за някое от своите деца.

Жена му имаше притеснен вид и посочвайки младата жена, която я придружаваше, каза:

— Мартин, това е твоята дъщеря. Сега тя е голяма. Омъжена е, момчетата също се ожениха.

— Много се радвам. Мислех ги за по-млади. Как минава времето... Моя внук ли държиш в ръцете си?

Младата жена извърна глава и майка ѝ отговори:

— Не, Мартин, това не е твоят внук. Това е моят... Виждах, че не се връщаш, и...

Мартин се зае отново с гумата и започна да я помпа, без да промълви. Когато се изправи, видя върху лицето на жена си да текат сълзи и прошепна:

— Знаеш каква е занаятът на колоездача — човек не принадлежи на себе си. Мисля често за теб, но естествено не е като да съм тук...

Детето заплака и изглеждаше, че нищо не може да успокои виковете му. Мартин се обърка. Духна му в носа с велосипедната помпа, говорейки му с тъничък глас:

— Ти, ти, ти...

Хлупето се засмя. Мартин го целуна и се сбогува със семейството си.

— Загубих пет минути, но не съжалвам, още повече, че мога да наваксам лесно. То зи етап е за мен.

Той се качи на колелото и дълго време двете жени го следяха с поглед по напегорнището. Прав на педалите, той пренасяше тежестта на тялото си ту на едната, ту на другата страна.

— Колко е зле — шепнеше жена му. — По-рано, преди 15 години, изкачваше всички склонове, без изобщо да мърда от седлото.

Мартин приближаваше върха на хълма, караше все по-бавно и изглеждаше, че все ки момент ще спре. Накрая велосипедът му излезе на линията на хоризонта, направи един празен ход за секунда и синята му флаanelка се сля с лятното небе.

Мартин познаваше като никой друг всички пътища на Франция и всеки от хилядите километрични камъни имаше за него своя физиономия. Това изглеждаше почти невероятно. Отдавна той изкачваше хълмовете пеша, бутайки колелото си, едва дишайки от

умора. Но винаги вярваше в успеха си.

— Ще догоня в слизането — шепнеше си той.

Пристигайки вечерта или понякога на другия ден, той беше винаги учуден, че не е на първо място.

— Господи, не знам какво се случи...

Дълбоки бръчки набраздяваха омършавалото му лице, което имаше цвят на есенни пътища, косите му бяха съвсем бели, но в погледа на помътнелите му очи грееше младежки плам. Нямаше никакви пари, за да вземе влака, но не съжалваше за това. Когато пристигаше в Бейон, където състезанието беше вече забравено от три дни, веднага се качваше отново на седлото, за да хаене в Рубе началото на нов курс. Обикаляше цяла Франция пеша на изкачванията, въртеше педалите по равното и спеше по време на спусканията; не се спираше ни ден, ни нощ.

— Тренирам — казваше си той.

Но в Рубе разбираше, че колоездачите са заминали преди една седмица. Той клатеше глава и си мърмореше, качвайки се отново на колелото.

— Жалко, а сигурно щях да спечеля. В края на краищата ще отида да се състезавам от Гренобъл до Марсилия. Имам точно нужда да премина през алпийските клисури.

Мартин остаря толкова много, че вече почти не виждаше. Но неговите приятели — километричните камъни, даже най-малките, които са на всеки 100 метра, му даваха да разбере, че трябва да завие надясно или наляво.

— Тренирам — казваше си той.

Но в Рубе разбираше, че колоездачите са заминали преди една седмица. Той клатеше глава и си мърмореше, качвайки се отново на колелото.

— Жалко, а сигурно щях да спечеля. В края на краищата ще отида да се състезавам от Гренобъл до Марсилия. Имам точно нужда да премина през алпийските клисури.

Мартин остаря толкова много, че вече почти не виждаше. Но неговите приятели — километричните камъни, даже най-малките, които са на всеки 100 метра, му даваха да разбере, че трябва да завие надясно или наляво.

— Тренирам — казваше си той.

Но в Рубе разбираше, че колоездачите са заминали преди една седмица. Той клатеше глава и си мърмореше, качвайки се отново на колелото.

— Жалко, а сигурно щях да спечеля. В края на краищата ще отида да се състезавам от Гренобъл до Марсилия. Имам точно нужда да премина през алпийските клисури.

Мартин остаря толкова много, че вече почти не виждаше. Но неговите приятели — километричните камъни, даже най-малките, които са на всеки 100 метра, му даваха да разбере, че трябва да завие надясно или наляво.

— Тренирам — казваше си той.

Но в Рубе разбираше, че колоездачите са заминали преди една седмица. Той клатеше глава и си мърмореше, качвайки се отново на колелото.

— Жалко, а сигурно щях да спечеля. В края на краищата ще отида да се състезавам от Гренобъл до Марсилия. Имам точно нужда да премина през алпийските клисури.

Мартин остаря толкова много, че вече почти не виждаше. Но неговите приятели — километричните камъни, даже най-малките, които са на всеки 100 метра, му даваха да разбере, че трябва да завие надясно или наляво.

— Тренирам — казваше си той.

Но в Рубе разбираше, че колоездачите са заминали преди една седмица. Той клатеше глава и си мърмореше, качвайки се отново на колелото.

— Жалко, а сигурно щях да спечеля. В края на краищата ще отида да се състезавам от Гренобъл до Марсилия. Имам точно нужда да премина през алпийските клисури.

Мартин остаря толкова много, че вече почти не виждаше. Но неговите приятели — километричните камъни, даже най-малките, които са на всеки 100 метра, му даваха да разбере, че трябва да завие надясно или наляво.

— Тренирам — казваше си той.



Последният

когато — ако парк в къщи, когато имаше, и ниско често за семейството си, но не по време на надбягването, а вечер, след етапа, масажирейки краката си, уморен от дългия път.

Понякога да заспи, Мартин отправяше молитвата си към бога, като му говореше за деня през деня, без да мисли, че може да злоупотреби с търпението му. Той мислеше, че господ се интересува от колоездачките обиколки.

— Господи — говореше Мартин, — пак става дума за днешния път. Не знам какво ми е, но винаги е едно и също. Оня ден се мислех дали няма нещо в педалите. Разглобих всички части една по една, спокойно без да се нервирам, така както ви говорих. Виждах, че няма нищо нито в педалите, нито на друго място. Разбира се, става въпрос и за човека: мускули, желание, интелигентност. Но човек, господи, е само ваше слово. Ето какво казвам аз и затова не се отзовавам. Знаем добре, че в пробега трябва да има последен и не е срамно да бъдеш последен. Аз не се оплаквам, не. Просто го казвам.

С това той затваряше очи, спеше без съзнание до сутринта и събуждайки се, казваше с щастлива усмивка:

— Днес ще пристигна пръв.

Смееше се от удоволствие, като си мислеше за букета, който едно малко момиченце ще му даде, защото той ще бъде пръв. Мислеше също за парите, които ще прати на жена си. Струваше му се, че чете вечер във вестника: „Мартин оглавява етапа Париж — Страсбург! След вълнуващ пробег той е победител в спринта.“

Вечерното на етапа Париж — Марсилия сред столичните колоездачи се разнесо из цялата, че Мартин готви блестяща изненада. Петдесет и трима журналисти дойдоха веднага да го интервюират:

— Какво мисля за театъра? — отговори Мартин. — Един ден, когато минавах през Париж, попаднах на представление на „Дон Жуан“ в общинския театър. Стана ми много интересно за Маргарита. Казах си, че ако бих знаел какво е един добър велосипед, знаеше да стане нужда да проливам мислата си напред. И той не би могъл да прави мизерия на това момиче, защото може би щеше да успее да се ожени. Оти до колкото мнение. Сега ме питате кой ми каза това в Марсилия. Ще ви отговоря. Без да скривам нищо — аз!

Когато журналистите го напуснаха, той написа едно напегорено писмо от някъде до Лион, която го канеше на чай. Той не беше един жена с тежък живот, каквито има много. Мартин се яви при нея без надяване на излизане от колодрума, защото беше направил няколко кръга за проверка на машината. Той държеше в ръце малък куфар, съдържащ необходими инструменти за колоездача.

Той говореше за надбягванията, за най-добрият път, за грижите, които трябва да правят за велосипедите и за себе си. Же

Велосипедът му също много остаря. Беше неизвестна марка, толкова стара, че историците не бяха чували даже да се говори за нея. Боята беше изчезнала, даже ръждата беше скрита под кал и прах. Колелата бяха загубили почти всичките си спици, но Мартин беше толкова лек, че останалите 5 или 6 бяха достатъчни, за да го държат.

— Господи — си казваше той, — имам впрочем много хубаво колело. Не мога да се оплача.

Когато машината започваше да дрънчи със старото си желязо, хлупетините хвърляха по него камъни и викаха:

— Луд! За претопляване! За болницата!

— Ще наваксам — отговаряше Мартин, който не чуваше добре.

Години наред той търсеше да се включи в някоя обиколка и винаги пристигаше много късно. Веднъж напусна Норбон, за да отиде в Париж, където обиколката на Франция щеше да започне през седмицата. Той пристигна на другата година и с радост разбра, че състезателите са заминали само предишната вечер.

— Ще се присъединя към тях вечерта — каза той и ще спечеля втория етап.

Както се качваше на колелото си, на излизане от градската врата Майо, един камион го блъсна и го повали на платното. Мартин се надигна, стисвайки в ръце кормилото на строшения си велосипед, и каза, преди да умре:

— Ще наваксам.

Превод от френски: Правда ПЪРВАНОВА

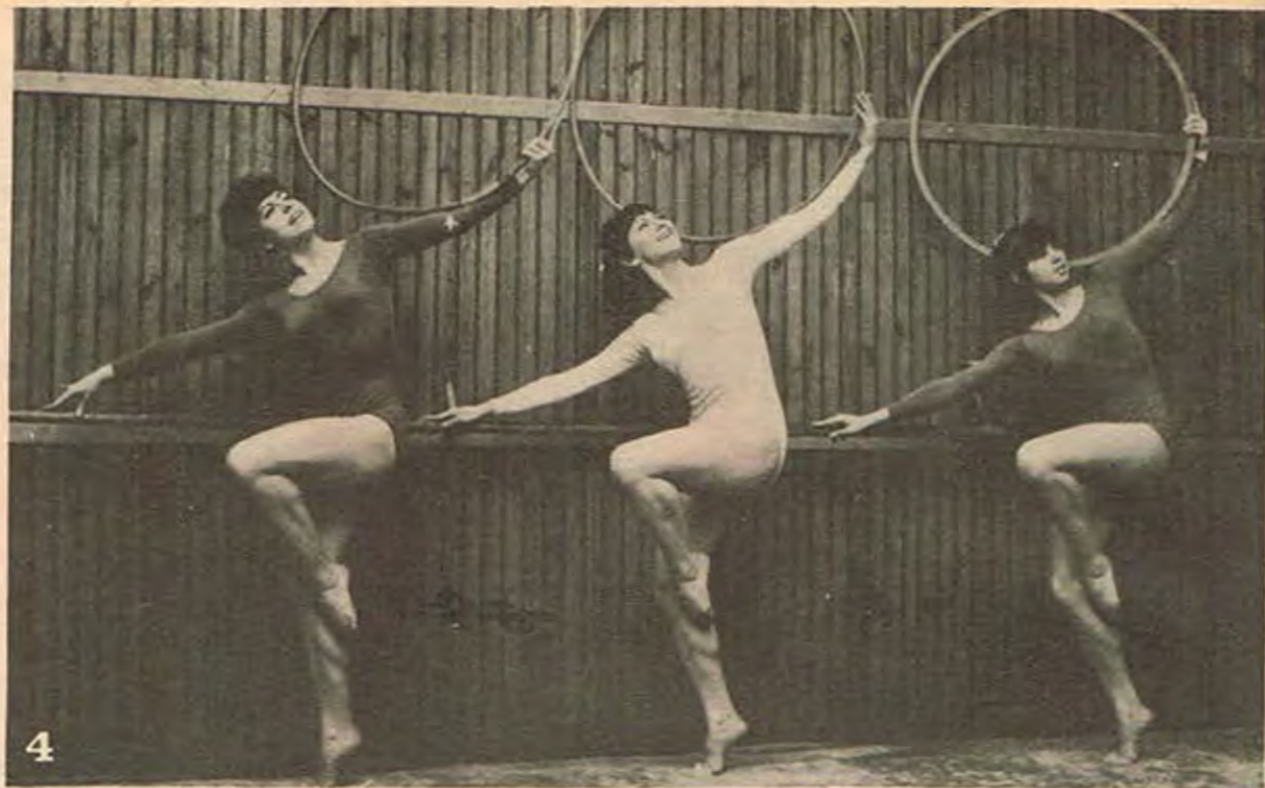


ЧЕТЕТЕ В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ

- СЛЕД 375 ДНИ ЩЕ ЛУМНЕ ОЛИМПИЙСКИЯТ ОГЪН
- НА ГОСТИ ПРИ ПРОСЛАВЕНИЯ СЪВЕТСКИ ВРАТАР ХОМИЧ
- БРАЗИЛИЯ БЕЗ ПЕЛЕ...
- НА ЕВРОПЕЙСКОТО ПЪРВЕНСТВО ПО ЛЕКА АТЛЕТИКА В ХЕЛЗИНКИ
- ПЪРВИ СРЕЩИ В „А“ РФГ
- И ДРУГИ ИНТЕРЕСНИ РЕПОРТАЖИ, ОЧЕРК, РАЗКАЗ, ЗАБАВНА СТРАНИЦА.



екран



4



1



2



3



5



6

1 В Япония джудото е спорт със стари традиции, води началото си от древните японски способности за самозащита без оръжия. Много деца още от 4-годишна възраст започват редовни занимания с джудо под ръководството на опитни инструктори.

2 С тазгодишната си победа в Уимбълдън австралийският тенисист Джон Нюкъмб отново доказа, че ще свиря първа цигулка сред най-добрите в света.

3 В V спартакиада на народите на СССР 24-годишният ленинградски щангист Павел Первушкин (категория до 110 кг) постави нов световен рекорд в изхвърлянето със 170 кг.

4 Унгарските майсторки на художествена гимнастика не жаят сили в подготовката си за предстоящото световно първенство в Куба. В тренировъчната зала с обръчи в ръце са Андрея Лийбек, Мария Паточка и Андрея Фрич.

5 И при най-малкия полъх на вятъра яхтите разперват криле, за да понесат над морската шир своите приятели — любители на красивия ветроходен спорт.

6 Първенството на Чехословакия за 1971 г. има двама голмайстори: известния Йозеф Адамец от шампиона „Спартак“ (Търнава) и „откритието на сезона“ Зденек Нехода от ... изпадналия „Готвалдов“. Те отбелязаха по 16 гола — твърде скромно постижение, като се има предвид, че абсолютният рекорд на Бицан, поставен през сезона 1946—47 г., е 43 гола. На снимката: Йозеф Адамец.